

WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE

DOBRA ZMIANA W SAMORZĄDZIE

DOTRZYMUJEMY SŁOWA

Szanowni Państwo!

Już trzeci rok rząd Prawa i Sprawiedliwości, obozu Zjednoczonej Prawicy zmienia Polskę na lepsze. Konsekwentnie naprawiamy nasze państwo, by mogło ono jak najlepiej służyć nam wszystkim. Naszym celem, celem polityki dobrej zmiany jest budowa Polski dostatniej, godnej, sprawiedliwej, uczciwej i bezpiecznej. Jednym słowem Polski takiej, której mieszkańcy będą mogli cieszyć się pod każdym względem takim samym poziomem życia, jaki jest udziałem obywateli najzamożniejszych państw europejskich. Systematycznie, krok po kroku zmierzamy ku temu celowi, przybliżając się tym samym do spełnienia wielkiego marzenia pokoleń Polaków o życiu na miarę naszych aspiracji.

Teraz nadszedł czas, by dobra zmiana zeszła na poziom samorządowy: do gmin, powiatów, dużych miast i województw i uczyniła nasze małe ojczyzny – wsie, miasteczka i największe aglomeracje – miejscami o wiele bardziej nadającymi się do życia.

Skończymy ze złymi praktykami i ukróćmy nadużycia. Położymy kres dzikiej, karmiącej się krzywdą zwykłych ludzi, reprivatyzacji. Nie dopuścimy do wyprzedaży ważnych składników majątku naszych samorządów. Te dobra w postaci firm zajmujących się na przykład dostarczaniem wody, ciepła czy odprowadzaniem odpadów i ścieków powinny służyć ogółowi mieszkańców i być jednym z narzędzi kształtowania polityki władz lokalnych, a nie zyskom prywatnych właścicieli.

Tak jak w 2015 roku do wyborów prezydenckich i parlamentarnych Prawo i Sprawiedliwość przystąpiło z programem oczekiwanych przez

Polaków zmian, tak dziś nasza partia, obóz Zjednoczonej Prawicy, staje do wyborów samorządowych dobrze przygotowana merytorycznie. Mamy naprawdę dobry, przemyślany program dla Polski lokalnej. A ściślej – mamy programy, bo nasze propozycje zawierają nie tylko zobowiązania o charakterze ogólnopolskim, ale – i to przede wszystkim – plany tego, co zamierzamy zrobić, jeśli Państwo obdarzycie nas zaufaniem, w poszczególnych województwach, miastach, powiatach i gminach, aby ich mieszkańcom, aby nam wszystkim żyło się po prostu lepiej.

Program, który Państwu przedstawiamy jest efektem naszej wytężonej pracy na wszystkich szczeblach samorządu terytorialnego. Tak jak trzy lata temu jeździliśmy po Polsce i słuchaliśmy tego, co Polki i Polacy mają nam do powiedzenia. Odbiliśmy prawie tysiąc spotkań. Wiemy zatem, czego oczekują mieszkańcy naszego kraju i obiecujemy, że będziemy zmieniać nasze małe ojczyzny zgodnie z tymi oczekiwaniami.

Jestem głęboko przekonany, że tak jak realizacja naszego programu z 2015 roku zasadniczo odmieniła w wielu dziedzinach życie Polek i Polaków, tak urzeczywistnienie naszych propozycji dla Polski lokalnej zaowocuje dynamicznym rozwojem naszych małych ojczyzn oraz zasadniczym podniesieniem poziomu życia wspólnot lokalnych.

Nasze trzyletnie rządy świadczą o tym, że jesteśmy partią wiarygodną, która dochowuje zobowiązań wyborczych. Spełniliśmy już wiele obietnic złożonych Polakom, inne – systematycznie wprowadzamy w życie.

Dotrzymujemy słowa w rządzie, dotrzymamy i w samorządzie! I to jest dodatkowy powód, dla którego warto zagłosować na kandydatów z list Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość do władz lokalnych wszystkich szczebli.

Jarosław Kaczyński

ROZWÓJ GOSPODARCZY OPOLSZCZYZNY

Silna i nieskrępowana biurokratycznymi barierami przedsiębiorczość jest motorem napędowym rozwoju państwa oraz fundamentem do budowania zamożnej i niezależnej finansowo klasy średniej. Wzrost gospodarczy to fundament rozwoju całego kraju. Tylko silna, zrównoważona gospodarka może zapewnić bezpieczeństwo ekonomiczne Polaków i długofalową poprawę jakości życia. Wzmocnienie małych i średnich przedsiębiorstw, poprawa warunków prowadzenia biznesu oraz przyciągnięcie nowych inwestorów są kluczem do rozwoju każdej gminy i powiatu, miast i wsi.

CO ZROBILIŚMY DLA PRZEDSIĘBIORCÓW I GOSPODARKI

NISKIE BEZROBOCIE – W Polsce mamy wreszcie rynek pracownika – bezrobocie jest najniższe od 26 lat. Na Opolszczyźnie spadło z 10,2% w XII 2015 do **6,1% w VI 2018**. Podnosimy także wynagrodzenia osób najmniej zarabiających – na wschodzie kraju problem nierównych płac jest szczególnie istotny. Systematycznie zwiększamy minimalne wynagrodzenie i minimalną stawkę godzinową.

KONSTYTUCJA BIZNESU - Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii wprowadza **pakiet ponad 100 zmian dla przedsiębiorców**, które ułatwią zakładanie, prowadzenie i rozliczanie działalności. Skorzysta na tym również **100 tysięcy istniejących w województwie firm** oraz kolejne, których utworzenie będzie teraz łatwiejsze niż kiedykolwiek. Zmiany najbardziej uciążliwych przepisów utrudniających prowadzenie biznesu rozpoczęły się w 2016 roku. Do dzisiaj ponad 100 zmian weszło już w życie, m.in. rozszerzono ochronę przedsiębiorcy poprzez interpretację wszystkich niejasności na korzyść przedsiębiorcy czy powołując Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

Na koniec sierpnia 2017 roku było zarejestrowanych w województwie opolskim 27,4 tysiąca bezrobotnych. Stopa bezrobocia się zmniejszyła. W rejestrach Powiatowych Urzędów Pracy pozostają osoby trudno poddające się aktywizacji zawodowej, najczęściej długotrwale bezrobotne. Dynamika spadku bezrobocia cieszy, szczególnie na terenie tzw. „półksiężycza biedy”, czyli w powiatach nyskim i brzeskim, a dodatkowo oleskim. Całościowo ujmując, najtrudniej jest w powiatach prudnickim, brzeskim i głubczyckim, i tutaj należy skierować szczególną uwagę. Podkreślić należy sezonowość bezrobocia, zimą jest ono większe, latem - mniejsze. Świadczy to o potrzebie wsparcia bezrobotnych sezonowo, szczególnie zimą, kiedy brak jest prac dorywczych prac związanych z porą roku. Wyraźnie widać, że od lutego spada bezrobocie. Programy wsparcia bezrobocia muszą te tendencje uwzględniać.

Opole, jako miasto wojewódzkie, charakteryzuje się największą ilością ofert pracy z racji koncentracji pracodawców. Niewątpliwie na uwagę zasługują osoby bezrobotne niepełnosprawne, stanowiące 7,3% wszystkich bezrobotnych. Trzeba rozważyć programy pomocowe dedykowane specjalnie tej grupie. Kolejny problem stanowi 4,6% ogółu bezrobotnych stanowiących zwolnionych z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Choć aktualnie żaden zakład nie zgłosił zamiaru przeprowadzenia zwolnienia grupowego, to jednak należy brać pod uwagę taką ewentualność. Musi powstać system wsparcia osób kończących naukę. W 2017 roku aż 2,4% bezrobotnych stanowiły osoby, które w ciągu ostatnich 12 miesięcy zakończyły edukację. Wejście absolwentów na rynek pracy powinno zostać objęte wyjątkową troską. Podsumowując, widać optymistyczne tendencje, jednak ta sfera życia społecznego wymaga szczególnego monitoringu.

Należy doprowadzić do przeciwdziałania dyskryminacji kobiet na rynku pracy poprzez stworzenie modelu zarządzania firmą przyjazną kobiecie. Istnieje złożony problem dyskryminacji kobiet na rynku pracy. Należy świadomie wybierać strategię działania, która skupi się wokół szeroko zdefiniowanej grupy pracodawców i przyjmie perspektywę miejsca pracy. Istnieje potrzeba skonstruowania i przestrzegania innowacyjnego modelu zarządzania firmą przyjazną kobiecie. Model ten będzie stanowił odpowiedź na dwa główne problemy dyskryminacji kobiet w miejscu pracy, tj. niski stopień przestrzegania prawa pracy związanego z równouprawnieniem kobiet i mężczyzn oraz niewielką obecność działań wspierających kobiety w miejscu pracy. System żłobkowy, przedszkolny i szkolny muszą być tak konstruowane, aby ułatwić kobiecie podjęcie aktywności zawodowej i jej skuteczne łączenie z życiem rodzinnym.

Należy przeprowadzić kampanię promocyjną, w ramach której zostanie zorganizowana debata regionalna na temat równouprawnienia kobiet na rynku pracy.

Dodatkowo, planujemy objęcie opieką osób starszych i samotnych oraz stworzenie nowego modelu wolontariatu.

Województwo opolskie ma najmniej korzystną w skali kraju prognozę demograficzną. Obecnie jest zamieszkiwane przez 2,6% ludności Polski, a charakteryzuje się niższą niż przeciętna dla Polski gęstością zaludnienia i ujemnymi wskaźnikami przyrostu naturalnego. Jest to także jeden z 11 regionów z ujemnym saldem migracji wewnętrznych i zagranicznych. Problem depopulacji dotknie to województwo najbardziej w skali kraju. Szacuje się, że w 2050 roku liczba mieszkańców spadnie o 27% wobec 12% spadku liczby ogółu ludności Polski.

Wskaźnik obciążenia demograficznego, czyli liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 57 i jest lepszy niż przeciętnie w kraju. Natomiast wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym wynosi 131 i jest drugim najwyższym w kraju.

W województwie opolskim funkcjonuje nieco ponad 40 tysięcy firm, w tym 300 średnich i 70 dużych. Na 1000 mieszkańców przypadało 40,4 firm, co dało regionowi 13. miejsce w kraju. W kategorii nowo powstałych firm na 1000 mieszkańców region zajmuje ostatnie miejsce wśród wszystkich województw. Jednak utrzymuje się dodatni (choć minimalnie) bilans firm nowo powstałych wobec wyrejestrowanych.

Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw w regionie wyniosły w 2016 r. 6,5 mld zł, co daje 8. miejsce w kraju. W przeliczeniu na mieszkańca wydatki inwestycyjne przedsiębiorstw wynoszą 7 tys. zł, co stanowiło aż 157% średniej krajowej i plasuje województwo na 2. pozycji.

Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach przemysłowych w 2016 r. wyniosły 270 mln zł (15. miejsce w kraju), a w sektorze usług – 13,4 mln zł (14. miejsce w kraju).

Wydajność pracy jest na poziomie zbliżonym do średniej krajowej, a w stosunku do najlepszego województwa mazowieckiego jest niższa o 36%.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA PRZEDSIĘBIORCÓW I GOSPODARKI OPOLSZCZYZNY

- Polityka rynku pracy w Polsce, ze względu na złożoność problemów, wymaga kompleksowego i wielowymiarowego podejścia z kilkuletnią perspektywą. Celem jest zdynamizowanie polityki zatrudnienia, prowadzącej do zwiększenia zatrudnienia i ograniczenia bezrobocia, oraz zainicjowanie postępu w zakresie jakości zatrudnienia.
- Poprawę zasobów miejsc pracy osiągniemy poprzez unowocześnienie rynku pracy i następujący w ślad za tym wzrost atrakcyjności regionu. Drogą do tego jest:
 - Rozwój przedsiębiorczości – promocja tworzenia nowych przedsiębiorstw;
 - Promocja elastycznych form zatrudnienia.

- Promocja rozwoju zawodowego pracowników.
- Obniżenie obciążeń nakładanych na pracowników o najniższych dochodach.
- Poprawa aktywności na rynku pracy:
 - Wdrożenie nowych rozwiązań organizacyjno-finansowych, zapewniających zwiększenie dostępu do usług rynku pracy.
 - Poprawa informacji o rynku pracy.
 - Wzmocnienie finansowe funduszy pożyczkowych, poręczeniowych i kapitałowych, wspomagających osoby pragnące rozpocząć własną działalność gospodarczą.
 - Poprawa dostępności mieszkań dla obywateli, skutkująca większymi możliwościami zmiany miejsca zamieszkania w związku z pracą.
- Wyrównanie szans na rynku pracy:
 - Wzbogacenie oferty i podwyższenie jakości usług świadczonych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy.
 - Aktywizacja osób z grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.
 - Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.
 - Inwestowanie w kapitał ludzki.
- Określone powyżej cele szczegółowe, mające prowadzić do zdecydowanej poprawy sytuacji na rynku pracy, wymagają podjęcia konkretnych działań.
- Rozwój przedsiębiorczości:
 - Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu, prowadzącej w rezultacie do rozwoju usług dla potrzeb przedsiębiorców, wzrostu innowacyjności organizacyjnej i produktowej w przedsiębiorstwach.
 - Rozwój specjalistycznego doradztwa dla przedsiębiorców, które ułatwi dostęp do specjalistycznej biznesowej pomocy doradczej, przyczyni się do wzrostu liczby przedsiębiorstw posiadających certyfikaty jakości oraz wzrostu wskaźnika przedsiębiorstw innowacyjnych.

- Uproszczenie procedur w odniesieniu do funkcjonowania małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) i samozatrudnienia, sprzyjających tworzeniu nowych miejsc pracy oraz poprawie warunków ich działania. Ujednolicenie interpretacji przepisów.
- Wsparcie przedsiębiorstw w realizowaniu inwestycji prowadzących do tworzenia nowych miejsc pracy.
- Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa, prowadzące do podjęcia przez rolników działalności dodatkowej i poprawiające ich sytuację materialną.
- Zwiększenie elastyczności i zróżnicowanie form zatrudnienia:
 - Działania zmierzające do zawarcia paktu społecznego.
 - Uregulowanie spraw związanych z nietypowymi formami zatrudnienia.
 - Dostosowanie warunków pracy w Polsce do standardów UE.
 - Promowanie samozatrudnienia.
 - Tworzenie warunków do aktywizacji zawodowej osób wychowujących dzieci.
- Promocja rozwoju zawodowego pracowników:
 - Wsparcie tych pracodawców, którzy szkolą swoich pracowników w związku ze zmianami wynikającymi z rozwijających się technologii (a nie tylko przedsiębiorców mających wydzielony fundusz szkoleniowy).
- Wdrożenie rozwiązań organizacyjno-finansowych zapewniających zwiększenie dostępu do usług rynku pracy:
 - Wzmocnienie publicznych oraz wspieranie rozwoju niepublicznych służb zatrudnienia.
 - Wspieranie rozwoju współpracy pomiędzy publicznymi służbami zatrudnienia i podmiotami oferującymi pomoc dla bezrobotnych na poziomie lokalnym.
 - Wdrożenie standardów podstawowych usług rynku pracy.
 - Poprawa informacji o rynku pracy:
 - Rozwój i doskonalenie monitoringu zawodów deficytowych i nad-
wyżkowych, co zwiększy efektywność organizowanych szkoleń oraz możliwości korekty kierunków kształcenia w szkołach.
- Przeorientowanie i wzmocnienie modelu informacji o rynku pracy.
- Stworzenie metodologii badania lokalnego rynku pracy.
- Badanie wpływu migracji na rynek pracy w regionie.
- Aktualizacja Klasyfikacji Zawodów i Specjalności.
- Wzmocnienie finansowe instytucji pożyczkowych:
 - Ułatwienie przedsiębiorcom dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji.
- Wzbogacenie oferty i podwyższenie jakości usług urzędów pracy:
 - Doskonalenie systemu szkoleń osób bezrobotnych.
 - Wprowadzenie zmian w systemie doboru pracowników pod kątem potrzeb pracodawców.
 - Wspieranie rozwoju poradnictwa o zasięgu europejskim.
 - Doskonalenie kwalifikacji kadry służb zatrudnienia.
- Aktywizacja osób z grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy:
 - Wzmocnienie zdolności do pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
 - Stworzenie lepszych warunków do powstawania spółdzielni socjalnych.
 - Rozwój prac społecznie użytecznych.
 - Aktywizacja zawodowa młodzieży (staże, udział w OHP).
 - Wspieranie zatrudnienia osób po 50 roku życia.
- Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych:
 - Wsparcie kształcenia ustawicznego osób niepełnosprawnych.
 - Wsparcie informatyczne procesu edukacji osób niepełnosprawnych.
 - Wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez współfinansowanie ich zatrudnienia oraz organizacji miejsc pracy dla niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem powiatów o dużym bezrobociu.

ROLNICTWO I ROZWÓJ WSI NA OPOLSZCZYŹNIE

- Inwestowanie w kapitał ludzki:
 - Promocja rozwiązań w zakresie gospodarki opartej na wiedzy.
 - Pomoc w dostosowaniu się do wymogów rynku pracy osób młodych i starszych.
 - Doskonalenie kwalifikacji kadry doradców zawodowych.
 - Popularyzacja idei kształcenia ustawicznego.
 - Przygotowanie nauczycieli do roli doradców zawodowych.
 - Przygotowanie kadry do prowadzenia kształcenia ustawicznego na odległość.
 - Tworzenie centrów kształcenia na odległość na wsiach.
- Budowa hal przemysłowych pod wynajem dla innowacyjnych przedsiębiorstw, start-up'ów produkcyjnych nieposiadających zdolności aby uruchomić proces produkcji. Preferencyjne stawki najmu dla innowacyjnych spółek chcących uruchomić produkcję na większą skalę a nieposiadających zdolności produkcyjnych. Na terenie hal mogłyby funkcjonować centra usług wspólnych i doradztwa dla spółek innowacyjnych (m.in. w zakresie dostępnego finansowania, możliwości wsparcia ekspansji). Inwestycja mogłaby powstać w formule spółki celowej tworzonej przez samorząd, do której wnoszony byłby grunt i nieruchomości (hala) z wykorzystaniem kredytów inwestycyjnych czy też partnerstwa publiczno-prywatnego.
- Budowa regionalnych centrów R&D wraz z ośrodkami doskonalenia zawodowego. Regionalne centra R&D (prac badawczo-rozwojowych) dedykowane wybranym przemysłom (zgodnym z inteligentnymi specjalizacjami regionu) powstawałyby w formule PPP. Mogłyby z nich korzystać mniejsze spółki, nie mające wystarczających środków na stworzenie własnego centrum. Dodatkowo, możliwe byłoby tworzenie innowacyjnych rozwiązań dla członków klastrów. Rozwiązania te mogłyby być udostępniane członkom klastra na zasadzie licencji. Kadra centrum R&D mogłaby także prowadzić szkolenia doskonalenia zawodowego dla pracowników wybranych sektorów.

Rolnictwo to jest jeden z najważniejszych kierunków rozwoju gospodarczego Polski. Postawienie na rozwój obszarów wiejskich oznacza szersze wykorzystanie zasobów polskiego rolnictwa i polskiej wsi. Program rolny nie dotyczy jednak samego rolnictwa, ale ma na celu przede wszystkim przywrócenie rangi i znaczenia obszarów wiejskich, które zaczęły być marginalizowane. Chcemy rozwijać wieś w zakresie infrastruktury technicznej i drogowej, odtworzyć usługi publiczne - komunikację publiczną, przedszkola, szkoły, placówki służby zdrowia.

CO ZROBILIMY DLA ROLNIKÓW I WSI

WSPARCIE EKSPORTU – Rząd wspiera rozwój polskiego rolnictwa oraz eksport produktów rolno-spożywczych. W 2017 roku wartość eksportu produktów rolno-spożywczych osiągnęła rekordowy poziom ponad 25 miliardów euro. Rząd kontynuuje dążenia do wyrównania dopłat bezpośrednich dla polskich rolników do poziomu porównywalnego z tymi, jakie otrzymują rolnicy w Niemczech czy Francji. Wstrzymaliśmy na 5 lat sprzedaż państwowej ziemi, dając rolnikom możliwość dzierżawy na korzystnych warunkach zgodnie z przeznaczeniem. Podjęliśmy działania w celu poprawy kompetencji, umiejętności i wiedzy producentów rolnych, także w ramach powołanego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

DOTACJE DLA ROLNIKÓW – Kluczowym programem przeciwdziałania stratom w rolnictwie jest program dotowanych ubezpieczeń upraw rolnych – dotacje w wysokości 65 % składki do 1 ha i 65 % składki do 1 sztuki zwierząt gospodarskich, na które w budżecie na 2017 rok zapewniono 918 mln złotych (kwota ta będzie corocznie wzrastała). Działania te znacząco

zabezpieczając producentów rolnych przed skutkami klęsk żywiołowych.

WALKA Z ASF – Rząd podjął czynności zabezpieczające polskich producentów przed ASF poprzez ograniczenie napływu chorych zwierząt z zagranicy, program bioasekuracji oraz odszkodowania za straty finansowe. Kontynuuje też działania w zakresie ochrony producentów oraz zwiększenia zakresu uprawnionych do odszkodowań.

OBNIŻENIE WIEKU EMERYTALNEGO – Z podwyższenia świadczeń emerytalno-rentowych do wysokości 1 tys. zł skorzystało ponad 340 tys. rolników. Dodatkowo obniżyliśmy podniesiony przez rząd PO-PSL wiek emerytalny dla rolników do 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

DEKONCENTRACJA NIERUCHOMOŚCI – Na bazie Agencji Rynku Rolnego i Agencji Nieruchomości Rolnych powstał Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, który ma przeciwdziałać nadmiernej koncentracji nieruchomości rolnych, a także zapewniać prowadzenie działalności rolniczej przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach. Nowa instytucja ułatwia rolnikom dostęp do zakupu lub dzierżawy ziemi oraz pomaga w zdobywaniu nowych rynków. Rozwiązanie to zapewnia przejrzystą strukturę obsługi rolników i ogranicza biurokrację.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

Opolszczyzna jest regionem o bardzo dużym potencjale produkcyjnym, jest to jeden z najlepszych obszarów Polski pod względem produkcji rolnej. Charakterystyczną cechą jest najwyższy w kraju udział rzepaku w strukturze zasiewów, który oscyluje na poziomie 12%. Rozwojowi rolnictwa sprzyja wysoka jakość bonitacyjna gleb i ich przydatność rolnicza.

Celem naszego programu jest poprawa standardów życia społeczeństwa, pomoc w rozwoju rolnictwa i przedsiębiorczości. Przede wszystkim wykorzystamy sprzyjające warunki naturalne województwa opolskiego

i będziemy inwestować w intensywną produkcję rolniczą, przy wykorzystaniu wsparcia instytucji państwowych oraz dofinansowaniu z Unii Europejskiej – Instrumenty wsparcia PROW 2014-2020 („Premie dla młodych rolników”, „Restrukturyzacja małych gospodarstw”, „Modernizacja gospodarstw rolnych”, itp.). Wykorzystanie funduszy na obszary wiejskie, na modernizację rolnictwa, rozwój przedsiębiorczości na tych terenach, wzrost jakości usług publicznych, ma kolosalne znaczenie dla spójności całego regionu.

Województwo opolskie znajduje się pomiędzy dwoma bardzo dobrze rozwiniętymi województwami: śląskim i dolnośląskim, które stanowią doskonały rynek zbytu dla wytwarzanych produktów, w tym produktów rolno-spożywczych. Ponadto Opolszczyzna sąsiaduje z Republiką Czeską, co dodatkowo daje możliwości do ściślejszej współpracy gospodarczej.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA ROLNIKÓW I WSI OPOLSZCZYZNY

- Dążymy do wspierania rozwoju usług rolniczych i rozwoju przedsiębiorczości, w ramach którego będziemy:
 - Ułatwiać dostęp gospodarstw rolnych (zwłaszcza małych) do nowych technologii w celu poprawy konkurencyjności.
 - Wspierać tworzenie programów na wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój.
 - Wspierać sektor rybacki oraz hodowców warzyw i owoców.
 - Dbać o zwiększenie wydajności rolnictwa oraz jego unowocześnienie, racjonalizację produkcji i optymalne wykorzystanie czynników produkcji, zwłaszcza siły roboczej.
 - Wspierać działania zmierzające do stabilizacji rynków artykułów rolnych poprzez odpowiednie zapewnienie zaopatrzenia w produkty

rolne, i poprzez zapewnienie rozsądnych cen dla konsumentów.

- Wspierać powstawanie nowych przedsiębiorstw oraz inwestycji wzmacniających rozwój nowoczesnych gospodarstw rolnych. Jednak w związku ze specyfiką regionu, niezbędne będą także równoległe działania na rzecz poprawy kapitału społecznego.
- Znacząco poprawić warunki życia na obszarach wiejskich, w szczególności poprawę dostępności i rozwój sieci ICT.
- Promować produkty lokalne, które stanowią ważny element rozwoju obszarów wiejskich.
- Wspierać program „Odnowa wsi”.
- Wspierać rolnictwo ekologiczne opierające się na zrównoważonej produkcji roślinnej i zwierzęcej i wykorzystujące w niej jedynie środki pochodzenia naturalnego, niepodlegające żadnym metodom przetwarzania, dbające o żyzność gleby i zdrowie zwierząt, wytwarzające przy tym produkty wysokiej jakości. W rolnictwie ekologicznym rezygnuje się ze szkodliwych substancji służących do ochrony roślin, nawozów mineralnych, ze środków regulujących wzrost oraz innych dodatków paszowych.
- Zachęcać rolników do tradycyjnych, mechanicznych i fizycznych metod upraw.
- Wspierać sektor agroturystyczny.
- Rozwój rolnictwa ekologicznego uwarunkowany jest wieloma sprzyjającymi mu okolicznościami takimi, jak:
 - Spadek zaufania konsumentów do żywności konwencjonalnej.
 - Narastanie negatywnego wpływu rolnictwa na środowisko przyrodnicze.
 - Nadwyżka produkcji artykułów żywnościowych, co wiąże się z obniżką cen i ze spadkiem opłacalności produkcji, co z kolei prowadzi do spadku produkcji na obszarach o gorszych glebach, gdzie efektywność produkcji jest mniejsza.

- Aby unowocześnić opolskie rolnictwo będziemy współpracować z Agencją Rozwoju Przemysłu w zakresie:
 - Pomocy dla przedsiębiorców chcących pozyskać środki na inwestycje rozwojowe z państwowych spółek np. podmioty z Grupy PFR, np. ARP.
 - Pomocy dla przedsiębiorców ubiegających się o przyznanie ulg w ramach ogólnopolskiej SSE.
- Zatrzymanie procesów depopulacji obszarów wiejskich poprzez odpływ młodych mieszkańców do sąsiednich ośrodków.
- Budowa dróg transportu rolnego o zaniżonych parametrach technicznych dla ruchu lokalnego do 3,5 ton i rolników dojeżdżających do swoich pól.
- Usprawnienie działań związanych z ewidencjonowaniem występujących strat w produkcji rolnej i sprawne nadzorowanie obiegu dokumentacji.
- U uruchomienie punktów pomocy merytorycznej na zasadzie punktów informacji.

ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT NA OPOLSZCZYŹNIE I POŁĄCZENIA KRAJOWE

Dobrze rozwinięta sieć dróg krajowych i lokalnych jest niezbędnym warunkiem dla budowania trwałego rozwoju społeczno-gospodarczego. Sieć dróg jest jak układ krwionośny, którym organizm musi dostarczyć tlen nawet do najdalszych części swojego ciała. Dlatego podczas rządów Prawa i Sprawiedliwości zdecydowanie przyspieszyła realizacja inwestycji drogowych, które mają bezpośredni wpływ na rozwój Polski.

CO ZROBILIMY DLA TRANSPORTU

DROGI LOKALNE – dodatkowe 500 mln zł na drogi lokalne, niż było zaplanowane w budżecie. Kwota jaką dostało woj. opolskie w ramach dodatkowych funduszy na drogi lokalne wyniosła ponad 20 mln zł. W ramach programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019, w województwie opolskim dofinansowano w sumie 103 projekty infrastrukturalne o łącznej wartości ponad 97 mln zł.

INWESTYCJE NA KOLEI – w ciągu ostatnich dwóch lat przebudowano ok. 707 km linii kolejowych, co stanowi ponad 141% planu założonego na koniec 2017 roku. Dzięki działaniom rządu PiS, na Opolszczyźnie prowadzony jest szereg prac, m.in. na liniach towarowych Kędzierzyn Koźle-Toszek czy Kędzierzyn-Koźle-Chatupki oraz linii osobowej Kędzierzy-Koźle-Opole. Wartość dofinansowania wynosi łącznie ponad 1,3 mld zł. W ramach prac zmodernizowane zostaną linie kolejowe, sieć trakcyjna oraz urządzenia sterowania ruchem kolejowym – wzrośnie szybkość, standard i bezpieczeństwo podróży, a przez to zwiększy się komfort pasażerów i drożność przewozów towarowych.

NOWE MOSTY – Rząd przygotował wstępną analizę zapotrzebowania na budowę nowych mostów. Łączny koszt prac przygotowawczych i realizacji wynosi 2,34 mld zł. Zarekomendowano 21 lokalizacji dla nowych mostów na głównych rzekach: Wiśle, Odrze, Warcie czy Bugu. W województwie opolskim dostrzeżono potrzebę budowy mostu na Odrze pomiędzy Raciborzem i Kędzierzynom Koźle. Decyzja o przystąpieniu do programu leży w gestii właściwych samorządów.

ELEKTROMOBILNOŚĆ – Rząd opracował Plan Rozwoju Elektromobilności oraz projekt Funduszu Niskoemisyjnego Transportu, który przyczyni się do poprawy jakości życia w polskich miastach poprzez zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza, obniżenie hałasu oraz poprawę komfortu pasażerów. Dzięki inwestycjom ze środków funduszu możliwy będzie m.in. rozwój sieci punktów ładowania dla samochodów elektrycznych, co jest konieczne dla wzrostu liczby tych pojazdów w Polsce. Czysta komunikacja publiczna – zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu – etap I – 68 mln.

DROGI W ROZSĄDNEJ CENIE – Do budowy nowych dróg Rząd podchodzi strategicznie. Dzięki wprowadzonym zmianom dotyczącym przetargów i umów, środki publiczne na budowę dróg są wydatkowane bardziej racjonalnie. Skończyły się czasy, gdy w Polsce budowało się jedne z najdroższych autostrad i dróg ekspresowych. Rząd przygotował przepisy dotyczące m.in. uproszczenia oraz przyspieszenia prac na kolei, dzięki wprowadzonym zmianom poprawia się konkurencyjność transportu kolejowego.

W 2018 roku rząd dla województwa opolskiego przeznaczył ok. **53 mln zł** na **budowę lub przebudowę dróg gminnych i powiatowych** w tym węzłów łączących te drogi z drogami wyższego rzędu. W tej kwocie 20,4 mln zł pochodzi z Rządowego Programu na rzecz rozwoju oraz konkurencyjności regionów poprzez wsparcie lokalnej infrastruktury drogowej.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

Przez teren województwa opolskiego przebiega autostrada A4 Zgorzelec–Korczowa, będąca elementem III paneuropejskiego korytarza transportowego, co jest istotnym atutem rozwoju. Długość opolskiego odcinka autostrady wynosi 88,1 km i zlokalizowano na nim 6 węzłów komunikacyjnych. Do Republiki Czeskiej prowadzi 5 ogólnodostępnych przejść granicznych (w tym jedno pełno towarowe) oraz 11 przejść małego ruchu granicznego i jedno turystyczne. Jest też jedno przejście kolejowe. Po wejściu Polski do strefy Schengen możliwości przekraczania granicy polsko-czeskiej w ruchu osobowym uległy znacznemu zwiększeniu.

Stan bezpieczeństwa na drogach sukcesywnie się poprawia. Przyczyną wcześniejszej niekorzystnej sytuacji był między innymi zły stan dróg, które wymagały modernizacji. Obecnie są sukcesywnie remontowane i modernizowane. Nadal poważną barierą rozwojową jest jeszcze niewystarczająca liczba obwodnic miast i wsi na drogach o charakterze tranzytowych.

Województwo opolskie posiada dobrze rozwiniętą sieć linii kolejowych, które wymagają jednak modernizacji. Wielkość eksploatowanych linii kolejowych daje województwu opolskiemu drugie miejsce w kraju po województwie śląskim. W ostatnich latach zakupione zostały trzy nowoczesne autobusy szynowe, które umożliwiły uruchomienie zamkniętej w 2000 roku linii Kluczbork – Opole oraz Kędzierzyn-Koźle–Nysa–Kamieniec Żąbkowski. Problemem pozostają przewozy regionalne i interregionalne, których ilość w ostatnich latach uległa znacznemu zmniejszeniu.

Województwo opolskie położone jest na głównych krajowych i europejskich szlakach komunikacyjnych (autostrada A4, linie kolejowe E30 i E59). Korytarz transportowy biegnący przez województwo opolskie ma rangę europejską i łączy regiony: Niemiec, Polski i Ukrainy. Skutkiem takiego usytuowania województwa opolskiego są dobrze rozwinięte połączenia komunikacyjne na kierunku wschód-zachód, natomiast

znaczne utrudnienia pojawiają się w relacji północ-południe.

Województwo posiada dostęp do żeglugi śródlądowej, dzięki Odrze oraz kanałowi Gliwice–Kędzierzyn Koźle (port w Kędzierzynie jest największym portem śródlądowym w Polsce).

Tereny o niekorzystnej dostępności komunikacyjnej skupiają się w północnej i południowej części województwa, leżą poza głównymi korytarzami transportowymi i są obsługiwane przez drogi niższych kategorii.

Poza izochroną 60 min. dojazdu samochodem do Opola znajdują się gminy powiatu namysłowskiego, powiat kluczborski, powiat oleski, powiat nyski, powiat kędzierzyńsko-kozielski. Szczególnie niekorzystna dostępność występuje na obszarze powiatu głubczyckiego (czas dojazdu do Opola przekracza 90 min). Jeśli chodzi o dostępność kolejową nieprzekraczającą 30 min dojazdu, to występuje ona w centralnej części województwa (obejmując miasto Opole oraz tereny wzdłuż głównych linii kolejowych do Wrocławia, Katowic, Kędzierzyna-Koźle i Zawadzkiego). Niekorzystna dostępność w komunikacji kolejowej do Opola (powyżej 90 min) dotyczy południowej części województwa, a najbardziej – powiatu prudnickiego oraz krańców powiatu nyskiego (dojazd przekraczający 120 min).

Obszar województwa opolskiego ma dobrze rozwiniętą sieć linii kolejowych o dużej gęstości (ponad średnią krajową). Cechą charakterystyczną układu transportowego jest promienista sieć linii kolejowych, zbiegająca się w Opolu. Taki układ zapewnia dość dobre skomunikowanie stolicy regionu z powiatami. Jednak sam stan infrastruktury kolejowej wymaga poprawy. Przez obszar województwa opolskiego przebiegają magistrale kolejowe o znaczeniu międzynarodowym (E-30 Zgorzelec-Przemysł, E-59 Świnoujście-Chatupki i CE-30 Zgorzelec-Medyka), które wykazują najwyższą efektywność i obciążenie ruchem kolejowym. W regionie funkcjonują także dwa duże węzły kolejowe w Kluczborku i w Fosowskim. Kolejowe przewozy lokalne przegrywają konkurencję z dobrze rozwiniętymi połączeniami drogowymi, co jest spowodowane m.in. zmniejszeniem się do-

stępanej siatki połączeń z uwagi na zawieszenie wykorzystania części linii drugorzędnych i lokalnego znaczenia, głównie z powodu złego stanu technicznego.

Modernizacja oraz budowa dróg lokalnych (wojewódzkich, powiatowych) z uwagi na ograniczone środki unijne przy jednoczesnym złym stanie dróg lokalnych (w zależności od regionu na poziomie nawet 20-30%) wymaga sfinansowania w innej formule np. w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA TRANSPORTU OPOLSZCZYZNY

- Celem strategicznym, jaki stawia sobie Prawo i Sprawiedliwość w województwie opolskim, jest zwiększenie perspektyw rozwojowych regionu i mobilności jego mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury transportowej. Wspierane będą działania na rzecz poprawy dostępności komunikacyjnej regionu, zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników dróg oraz rozbudowy systemu transportu publicznego.
- Rozwój infrastruktury drogowej o znaczeniu regionalnym zrealizujemy poprzez następujące działania:
 - Dalsze wspieranie rozwiązań wprowadzanych przez rząd centralny służące uruchomieniu odrzańskiej drogi wodnej.
 - Poprawę dostępu do węzłów autostrady A4 i dróg do nich prowadzących, przejść granicznych, terenów inwestycyjnych oraz ośrodków miejskich.
 - Rozwój dróg wojewódzkich oraz dróg zlokalizowanych w miastach na prawach powiatu w celu poprawy dostępności do terenów inwestycyjnych.
 - Ukierunkowanie na zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego

poprzez monitorowanie dróg w zakresie ostrzegania, powiadamiania i przekazywania informacji na temat natężenia ruchu.

- Ochronę regionalnych szlaków komunikacyjnych przed zagrożeniami i skutkami katastrof poprzez wyposażenie instytucji działających w tych obszarach w niezbędny sprzęt (np. straży pożarnej).
- Wsparcie inwestycji na rzecz rozbudowy i unowocześniania sieci dróg powiatowych i gminnych oraz infrastruktury przyczyniającej się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- Wsparcie przedsięwzięć zmierzających do poprawy płynności komunikacyjnej oraz do zwiększenia atrakcyjności korzystania z transportu publicznego w zakresie:
 - a) Komunikacji zbiorowej – wspierane będą zadania, zmierzające do poprawy płynności komunikacyjnej oraz zwiększenia udziału transportu publicznego (zbiorowego) w ruchu miejskim. Działania realizowane w tej sferze skierowane są między innymi na zwiększenie efektywności i bezpieczeństwa systemów transportowych, głównie poprzez zastosowanie nowoczesnych technologii informatycznych, tzw. Inteligentnych Systemów Transportu (ITS).
 - b) Regionalnych linii kolejowych – głównym elementem działań realizowanych w ramach priorytetu będzie zakup taboru na potrzeby regionalnych przewozów kolejowych w celu poprawy stanu środowiska, komfortu i bezpieczeństwa podróżowania, zmniejszenia kosztów eksploatacyjnych, a także skrócenia czasu podróży.

SZKOLNICTWO WYŻSZE I EDUKACJA NA OPOLSZCZYŹNIE

Edukacja i szkolnictwo wyższe stoją aktualnie przed nowymi wyzwaniami. Po latach zapóźnień i nieudanych reform, rząd Prawa i Sprawiedliwości podjął się odpowiedzialnego zadania przemodelowania struktury edukacji i szkolnictwa wyższego tak, aby efektywnie odpowiadała na potrzeby rynku i nowe wyzwania. Dzieci i młodzież stanowią naszą przyszłość – to wielopokoleniowa sztafeta wzajemnej troski społecznej w której dbając o wykształcenie młodych, zapewniamy im oraz sobie samym dobry rozwój kraju. Dobre edukacja i szkolnictwo to gwarancja poprawy jakości naszego życia i rozwoju całego społeczeństwa.

CO ZROBIMY DLA SZKÓŁ I UCZELNI

REFORMA EDUKACJI – Rząd przeprowadził kompleksową reformę edukacji, przywracając ośmioklasową szkołę podstawową oraz likwidując gimnazja. Przekształcenia te w ciągu dwóch lat przyniosą 10 tys. dodatkowych etatów dla nauczycieli. Dostosowano także programy nauczania do współczesnych wyzwań cywilizacyjnych, m.in. w zakresie cyfryzacji oraz przywrócono pełny kurs lekcji historii. Ponadto wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym zniesiono obowiązek szkolny dla 6-latków.

WIĘCEJ PIENIĘDZY NA SZKOŁY – zwiększono nakłady na wyposażenie pracowni szkolnych, zakup sprzętu i modernizację pomieszczeń – samorządy otrzymały o 313 mln zł wyższą subwencję oświatową. Rządowy program „Aktywna Tablica”, w ciągu trzech lat pozwoli wyposażyc szkoły

w nowoczesne urządzenia multimedialne – w latach 2014-2020 na wyposażenie szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz narzędzia cyfrowe przeznaczone zostały środki w wysokość od 140 tys. do 200 tys. zł na szkołę.

SZKOŁY BRANŻOWE – By dopasować system edukacji do potrzeb rynku pracy utworzono szkoły branżowe, które we współpracy z pracodawcami przygotowują do rozpoczęcia kariery w konkretnych zawodach. W regionach podejmowane są działania w celu podniesienia efektywności kształcenia uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych oraz matematycznych, w tym nauczanie oparte na metodzie eksperymentu w „Modułowych pracowniach przyrodniczych” – 107 opolskich szkół utworzyło takie pracownie. Szacuje się, że z dotacji skorzysta jeszcze 299 szkół. Do 2022 roku region na powyższe działania otrzyma dodatkowo blisko 42,5 mln zł.

KONSTITUCJA DLA NAUKI – Rząd realizuje także reformę szkolnictwa wyższego, która podniesie poziom nauczania, zwiększy współpracę między nauką a biznesem oraz poprawi model finansowania badań naukowych. Dzięki temu możliwy będzie efektywny rozwój małych i dużych ośrodków akademickich. Planowany jest zdecydowany wzrost nakładów finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę – w 2018 roku budżet na ten cel zwiększy się o miliard złotych.

OGÓLNOPOLSKA SIĘĆ EDUKACYJNA – Na Opolszczyźnie w technologii informacyjno-komunikacyjnej wyposażonych zostało już 87 szkół. Planowane jest wsparcie kolejnych 114. Ze szkoleń skorzystało już 246 nauczycieli, a kolejnych 904 objętych zostanie tą formą wsparcia. Ogólnopolska Sieć Edukacyjna to szybki, bezpieczny i bezpłatny Internet w każdej szkole – wdrożenie rządowego projektu OSE stanowić będzie cywilizacyjną zmianę dla polskich szkół. W opolskim 472 szkoły zostaną przyłączone do szerokopasmowego Internetu w najbliższej przyszłości.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

Jednym z większych wyzwań w kadencji samorządowej 2018-2023 będzie dostosowanie edukacji do zmian demograficznych i sytuacji na rynku pracy. Województwo opolskie charakteryzuje się gęstą i adekwatną do potrzeb społecznych siecią placówek szkolnych. Wychowanie przedszkolne na Opolszczyźnie charakteryzuje się sporą liczbą niewielkich placówek, gęsto rozmieszczonych na terenie województwa, choć ich brak odczuwają mieszkańcy niektórych obszarów wiejskich. Znaczący wpływ na zmianę struktury sieci szkół województwa opolskiego miała likwidacja gimnazjów. Zmiana struktury systemu edukacyjnego przyniesie polepszenie poziomu edukacji oraz jego dostosowanie do wymogów współczesnej edukacji i rynku pracy. Rolą samorządów jest odpowiednie dostosowanie polityki edukacyjnej jednostek samorządu terytorialnego do tych wyzwań. Ważnym novum jest wojewódzka baza ofert dla nauczycieli.

W woj. opolskim funkcjonuje 6 instytucji szkolnictwa wyższego. Region, z ponad 20 tys. studentów w roku akademickim 2016/2017 zajął 15. miejsce pod względem liczby studentów wśród wszystkich województw. Największą uczelnią w regionie, pod względem liczby studentów (ok. 9 tys.) jest Uniwersytet Opolski.

Istotnym atutem Opolszczyzny jest rozwój szkolnictwa wyższego, którego centrum stanowi Opolski Ośrodek Naukowo-Akademicki. Ogromnym sukcesem jest powołanie kierunku lekarskiego w Opolu, co jest zasługą Zjednoczonej Prawicy. W stolicy województwa funkcjonują dwie uczelnie: Uniwersytet Opolski i Politechnika Opolska oraz dwie szkoły wyższe: Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji oraz Państwowa Medyczna Wyższa Szkoła Zawodowa. W województwie są również dwie wyższe uczelnie zawodowe: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie oraz niepaństwowa Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Brzegu. Ponadto w wielu miastach regionu otwierane są filie szkół wyższych z całego kraju.

W wymienionych uczelniach kształcą się ponad trzydzieści tysięcy studentów. Zatrudniają one łącznie około półtora tysiąca nauczycieli akademickich. Największą uczelnią jest Uniwersytet Opolski, kolejną co do wielkości – Politechnika Opolska. Ze szkół wyższych największa jest niepaństwowa Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu. Współpraca ze środowiskiem akademickim w województwie oraz jego wsparcie stanowią ważny element programu samorządowego. Transfer wiedzy jest ważnym elementem współpracy świata akademickiego z biznesem oraz otoczeniem przemysłu. Stanowi także ważny element współpracy międzysektorowej, klastrowej. JST mają odpowiednie predyspozycje, aby stać się swoistym łącznikiem pomiędzy światem biznesu i przemysłu a uczelniami. Rola moderatora i łącznika obu sfer wydaje się zasadna.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA SZKÓŁ I UCZELNII OPOLSZCZYZNY

- Stypendia dla uzdolnionej młodzieży z małych miejscowości w celu wyrównania szans edukacyjnych. Aktualnie szkoła nie gwarantuje nauki na poziomie zapewniającym możliwość podjęcia studiów na prestiżowych uczelniach, np. na kierunkach medycznych czy prawniczych, przez młodzież z ubogich rodzin, której nie stać na finansowanie korepetycji. Dlatego z punktu widzenia Polski regionalnej ważne jest wdrożenie ogólnopolskiego programu umożliwiającego objęcie dodatkowym finansowaniem edukacji uzdolnionych uczniów, trwającym od szkoły podstawowej aż do ukończenia studiów i obejmującym m.in. naukę języków obcych, stypendia na podręczniki, opłaty za akademik, etc. Taki program stworzyłby młodym ludziom szansę na awans społeczny, niezależnie od sytuacji rodzinnej.
- Należy wspierać różnego rodzaju programy dedykowane rynkowi edu-

kacyjnemu wszystkim szczeblom edukacji. Konieczna jest zmiana proporcji pomiędzy nauczaniem ogólnym a nauczaniem zawodowym. Restytucja kształcenia zawodowego była jednym z celów reformy oświaty, głównie poprzez wprowadzenie nowego typu szkoły – Szkoły Branżowej I i II stopnia oraz technikum 5-letniego i wprowadzanie dualnego systemu kształcenia. Należy wspierać zreformowane kształcenie zawodowe, które odpowiada potrzebom gospodarki oraz jest realizowane we współpracy z przedsiębiorstwami stanowiącymi otoczenie gospodarcze szkoły, o czym wspominaliśmy wcześniej. Szczególną przyszłość widzimy w prowadzeniu tzw. „szkół patronackich”, które są doskonałą formą współpracy przyszłych pracodawców z przyszłymi pracownikami już na etapie edukacji szkolnej.

- Aktywne włączenie pracodawców w procesy edukacyjne jest priorytetem w procesie tworzenia nowych zawodów oraz podstaw programowych (tzw. uruchomienie „branżowej linii”). Należy ściśle współpracować z pracodawcami przy opracowywaniu programów nauczania dla zawodu oraz przy samej realizacji procesu kształcenia praktycznego uczniów. Zintegrowane podejście przyniesie wymierne korzyści dla uczniów poprzez:
 - Nabywanie umiejętności zawodowych przy uwzględnieniu nowoczesnych technik i technologii stosowanych przez pracodawców.
 - Realizowanie praktycznej nauki zawodu w rzeczywistych warunkach pracy (u pracodawcy).
 - Zdobywanie certyfikatów w zakresie umiejętności w wąskich specjalizacjach honorowanych na rynku pracy.
 - Większe szanse zatrudnienia dla absolwentów.
 - Większe zainteresowanie uczniami po ukończeniu kształcenia zawodowego.

Nie można zapominać o korzyści dla pracodawców poprzez:

- o Realizację programu praktycznej nauki zawodu z wykorzystaniem materiałów i technologii przedsiębiorstwa;
 - o Promocji materiałów i technologii stosowanych w przedsiębiorstwie w trakcie realizacji praktycznej nauki zawodu.
 - o Pozyskanie dobrze przygotowanych pracowników – absolwentów szkoły, znających technologie i materiały stosowane w firmie.
 - o Inwestowanie w rozwój gospodarki opartej na wiedzy.
- Odpowiedniego wsparcia wymaga także szeroko rozumiane doradztwo zawodowe, przede wszystkim wprowadzenie ramowych programów doradztwa zawodowego. Należy uwzględnić tematykę doradztwa w podstawie programowej na każdym etapie edukacji (od klasy VII szkoły podstawowej) i wspierać ich wdrożenie. Dobrze należy ocenić wprowadzenie do podstaw programowych treści związanych z edukacją przedzawodową, obowiązek badania predyspozycji zawodowych uczniów przed wyborem ścieżki kształcenia w poradni psychologiczno-pedagogicznej.
 - Do realizacji tych zadań będziemy współpracować z Agencją Rozwoju Przemysłu w zakresie:
 - Opracowywania programów nauczania przy konsultacji ze spółkami SP oraz w samym procesie kształcenia w szkołach ponadpodstawowych.
 - Kształcenia ponadpodstawowego z wyróżniającymi się przedsiębiorstwami, zwłaszcza z działającymi na zasadach specjalnych stref ekonomicznych.

RODZINY OPOLSZCZYZNY W CENTRUM UWAGI

Rodzina to najważniejsza jednostka społeczeństwa. To właśnie najbliżsi – dzieci, rodzice, dziadkowie w sposób bezpośredni dbają o siebie nawzajem. Wsparcie dla rodzin to najlepsza forma rozwoju społeczeństwa. Nikt nie zadba o polskie dzieci lepiej niż ich najbliżsi i nikt nie zdoła efektywniej zaopiekować się seniorami niż ich bliscy. Prawo i Sprawiedliwość rozumie, że najważniejszym zadaniem jest wsparcie przez władze samorządowe roli jaką realizują polskie rodziny.

CO ZROBIŁÍMY DLA RODZIN

RODZINY - Dzięki programowi **500+** poprawiła się jakość życia polskich rodzin, które te pieniądze przeznaczają przede wszystkim na edukację, rozwój i wypoczynek dzieci. Program w województwie opolskim objął **ponad 72 tysiące dzieci**, w **prawie 50 tysiącach rodzin**. To łącznie **896 milionów złotych przeznaczonych dla samej Opolszczyzny**.

DZIECI - W ramach programu **Wyprawka 300+** przeznaczymy **37 mln złotych** dla ponad **243 tys. dzieci** w wieku szkolnym. Wypłacana jednorazowo pomoc na zakup podręczników i wyprawki istotnie odciąży polskich rodziców. Kolejne **10 mln złotych** wyniosło dofinansowanie projektu w ramach programu **Maluch+**. Dzięki wsparciu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej powiększyły się żłobki na Opolszczyźnie, a także powstało 5 nowych placówek w gminach, które dotychczas nie posiadały tego typu jednostek. Nowe miejsca dla dzieci to także nowe miejsca pracy dla opiekunów.

SENIORZY – Dokonaliśmy zmian w programie **Senior+**. Za kwotę **13 milionów złotych** dofinansowano **23 istniejące placówki oraz stworzono 35**

Dziennych Domów Seniorów – wykonano remont i rozbudowę, a także zakupiono nowy sprzęt użytkowy i medyczny. Placówki te dają osobom starszym możliwość aktywnego spędzenia czasu w ciągu dnia oferując opiekę i rozrywkę. Ponadto w 2017 roku ruszył program **Opieka 75+**, w ramach którego 13,5 tys. seniorów z gmin do 20 tys. mieszkańców otrzyma dostęp do usług opiekuńczych i specjalistycznych. Budżet pierwszej edycji programu wynosi 57,4 mln zł.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

Niewątpliwie jednym z największych problemów województwa opolskiego w przyszłości będą problemy demograficzne.

Należy wprowadzać rozwiązania zmierzające do pobudzenia dzietności, i stymulujące pozytywne zmiany demograficzne. Potrzebne są skuteczniejsze programy na poziomie województwa oraz odpowiednio ukierunkowane finansowanie dotyczące całej sfery prorodzinnej. Wsparcie rodzin to zadanie kompleksowe, dotyczące wszystkich sfer prezentowanego programu, bo wszystko ma wpływ na warunki życia rodzin. Dzietność pobudził program rządowy „Rodzina 500+”. Jego pozytywne efekty widać już w postaci wzrostu liczby urodzin w mieście Opolu i powiecie namysłowskim. Należy programy prowadzone i dedykowane JST powiązać w sposób komplementarny z programami rządowymi.

Ubóstwo i wykluczenie społeczne było znaczącym problemem dotyczący wiele rodzin, pomimo wzrostu poziomu gospodarczego i warunków życia. Sytuacja uległa znaczącej poprawie w wyniku programu rządowego „Rodzina 500+”, który znacząco poprawił sytuację ekonomiczną rodzin, szczególnie najuboższych. Województwo opolskie jest regionem, w którym notuje się stosunkowo niski wskaźnik osób objętych pomocą społeczną. Wiele zadań zorientowanych na pomoc dla rodzin problemowych

oraz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym realizowanych jest przez organizacje pozarządowe oraz wolontariat. Problemem jest jednak niewielka liczba takich organizacji i osób zaangażowanych.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA RODZIN OPOLSZCZYZNY

- W ramach polityki prorodzinnej planujemy:
 - wspierać rozwiązania wprowadzane przez rząd centralny służące rozwojowi ekonomii społecznej i solidarnej, będącej przejawem aktywności obywatelskiej, która przez działalność ekonomiczną i pożytku publicznego integruje zawodowo i społecznie osoby zagrożone marginalizacją.
 - Zwiększyć liczbę placówek opieki społecznej, szczególnie na terenach wiejskich.
 - Poprawić standardy funkcjonujących już placówek pomocowych
 - Wspierać wolontariat i organizacje pozarządowe działające na rzecz opolskich rodzin, dzieci i seniorów oraz dążące do aktywizacji społecznej i gospodarczej osób w wieku poprodukcyjnym.
 - Wprowadzić w gminach tzw. becikowe gminne, czyli jednorazowej wypłaty 1000 zł przy narodzinach dziecka.
 - Stworzyć wspólną platformę wymiany doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy poszczególnymi samorządami.
- Starzenie się społeczeństwa wymusza uruchomienie programów umożliwiających samodzielne lub wspomagane funkcjonowanie osób starszych w swoim środowisku rodzinnym i sąsiedzkim.
- Niezwykle ważnym jest wdrażanie programów adresowanych do seniorów nie tylko w sferze działalności opiekuńczej, ale przede wszystkim ich aktywizacji społecznej poprzez wspieranie Uniwersytetów Trzeciego

Wiekowi czy Akademii 50+. Ludzie aktywni czują się potrzebni i przydatni. Statystyki pokazują również, że są zdrowsi.

- Dlatego będziemy:
 - Podejmować wspólne działania z administracją rządową i samorządami lokalnymi zmierzające do aktywizacji społecznej i zawodowej seniorów (także przez wsparcie kampanii i programów realizowanych przez Ministerstwo Rodziny, np. programu Senior+, ASOS), wspierać realizację programu dziennych domów opieki nad osobami starszymi w gminach zależnie od populacji.
 - Wspierać wprowadzane przez rząd rozwiązania służące seniorom, np.: Program Leków 75+.
 - Wspierać realizację programu dziennych domów opieki nad osobami starszymi w każdym powiecie.

WSPARCIE DLA POTRZEBUJĄCYCH SZCZEGÓLNEJ OPIEKI

Artykuł 68. Konstytucji, najważniejszego aktu prawnego w Polsce, mówi, że „władze publiczne są obowiązane do zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej dzieciom, kobietom ciężarnym, osobom niepełnosprawnym i osobom w podeszłym wieku”. Te grupy wymagają szczególnego zainteresowania i wsparcia zarówno w formie działań docelowych, ale także zmian systemowych, np. dostosowania przestrzeni publicznej do ich potrzeb. Wiele z tych zadań spoczywa na barkach władz samorządowych.

CO ZROBILIŚMY DLA POPRAWY DOSTĘPNOŚCI

PROGRAM DOSTĘPNOŚĆ+ – To skierowany do samorządów program, którego celem jest dostosowanie przestrzeni publicznej oraz innych obszarów życia społecznego do potrzeb osób z różnego rodzaju ograniczeniami. Program obejmuje osoby niepełnosprawne, niewidome, niesłyszące, ludzi starszych, z małymi dziećmi, kobiety w ciąży i osoby podróżujące z bagażami. „Dostępność+” to dostępność w: architekturze (dostosowane wejścia, windy, podjazdy, barierki, toalety), transporcie (zakup nowego taboru transportu miejskiego), edukacji (wyposażenie, pomoce dydaktyczne), cyfryzacji (dostosowanie stron internetowych urzędów, programy TV z audiodeskrypcją oraz napisami), usługach (zastosowanie w muzeach oraz placówkach publicznych rozwiązań umożliwiających korzystanie z zasobów osobom z ograniczeniami), legislacji (dostosowanie przepisów, tak aby zmiany dla osób z ograniczeniami były ciągłe, np. wymogi dotyczące budowy nowych mieszkań, bądź zakupu taboru miejskiego).

GMINY, SZKOŁY I PRZEDSZKOLA, MIESZKANIA BEZ BARIER – „100 gmin bez barier” to konkurs, na który zostanie przeznaczonych 300 mln zł; z kolei „200 szkół i przedszkoli bez barier” to konkurs, na który zostanie przeznaczonych 400 mln zł. Dodatkowo min. 20% mieszkań budowanych w ramach programu *Mieszkanie+* będzie dostępnych dla osób o szczególnych potrzebach.

PROGRAM ZA ŻYCIEM – Stanowi realne wsparcie dla rodzin osób z niepełnosprawnościami. Obejmuje kompleksowe rozwiązania: od wsparcia kobiet w ciąży, wczesnego wspomaganie dziecka i jego rodziny, po spełnianie potrzeb rehabilitacyjnych i mieszkaniowych. W ramach programu wprowadzono m.in. koordynowaną opiekę nad kobietą w ciąży i dzieckiem. Rozwijana jest również sieć mieszkań chronionych.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

Priorytetem przedstawicieli Prawa i Sprawiedliwości w ramach samorządu woj. opolskiego będzie zaangażowanie w realizację rządowego Programu „Dostępność+” poprzez nawiązanie aktywnej współpracy z koordynatorami szczegółowych działań, przewidzianych w Programie oraz wykonanie wszelkich aktywności, które z perspektywy samorządów lokalnych będą miały wpływ na efektywne wdrożenie inicjatyw Programu.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA POPRAWY DOSTĘPNOŚCI

- Planujemy znacząco poprawić sytuację osób niepełnosprawnych poprzez:
 - Wprowadzanie wraz z samorządami lokalnymi oraz administracją rządową rozwiązań umożliwiających załatwianie spraw urzędowych drogą elektroniczną.

- Zwiększenie aktywizacji zawodowej i przedsiębiorczości osób niepełnosprawnych.
- Wspieranie rządu w realizacji programu Dostępność Plus.
- Przeprowadzimy analizę zadań administracji rządowej i samorządowej w woj. opolskim pod kątem dostosowania do postanowień Konwencji ONZ o prawach Osób Niepełnosprawnych. Według różnych badań na terenie kraju występują ograniczenia lub bariery w realizacji Konwencji.

OPIEKA ZDROWOTNA NA OPOLSZCZYŹNIE

Ochrona zdrowia to jedno z najtrudniejszych zadań, jakie stoją przed polskim rządem i samorządem. Złożony system wymaga poprawy w wielu obszarach, które są ze sobą ściśle powiązane. Rząd Prawa i Sprawiedliwości zatrzymał negatywne skutki reform poprzednich lat i ponownie wziął odpowiedzialność za zdrowie Polaków. Teraz konieczne są kolejne kroki. Więcej środków na zdrowie oraz nowy system finansowania szpitalnictwa niosą szansę na realną, korzystną zmianę w ochronie zdrowia. Aby osiągnąć ten cel konieczne jest pełne zaangażowanie samorządów, które w sposób bezpośredni odpowiadają za funkcjonowanie wielu kluczowych placówek służby zdrowia. To samorząd będzie potrafił najlepiej wykorzystać dostępne możliwości.

CO ZROBILIMY DLA OPIEKI ZDROWOTNEJ

PROGRAM LEKI 75+ – Od momentu uruchomienia przez rząd Prawa i Sprawiedliwości programu bezpłatnych leków dla seniorów 75+, osoby starsze otrzymały bezpłatnie prawie 50 mln opakowań leków. Z programu skorzystało 2,2 mln seniorów. Lista bezpłatnych leków jest sukcesywnie poszerzana, co ma znaczący wpływ na poprawę jakości życia osób chorych m.in. na nadciśnienie tętnicze, chorobę niedokrwienną serca, cukrzycę czy chorobę Parkinsona – czyli typowe choroby związane z wiekiem.

KOMPLEKSOWE LECZENIE W SIECI SZPITALI – W 2017 r. rząd Prawa i Sprawiedliwości przeprowadził reformę szpitali i doprowadził do objęcia pacjentów przez jeden szpital kompleksową opieką od leczenia szpitalnego, przez rehabilitację, po wizytę kontrolną. Powstało też 100 nowych przychodni nocnej i świątecznej opieki lekarskiej. Obecnie każdy, kto potrze-

buje pomocy (nawet osoba nieubezpieczona), może – bez obaw o negatywną weryfikację w systemie eWUŚ – udać się do lekarza rodzinnego. Szybsza diagnoza to szybsze rozpoczęcie leczenia. Takie działanie ma wpływ na poprawę zdrowia pacjentów.

ZATRZYMANIE PRYWATYZACJI – Rząd powstrzymał prywatyzację i komercjalizację szpitali narzuconą w 2011 roku – miała ona zmniejszyć zadłużenie zakładów opieki zdrowotnej i zwiększyć odpowiedzialność jednostek samorządu terytorialnego za szpitale – w praktyce jednak nie doprowadziła do poprawy sytuacji. Rząd Prawa i Sprawiedliwości cofnął złe decyzje poprzedników, które zmierzały do szkodliwego wycofywania się państwa z odpowiedzialności za służbę zdrowia. Dzięki dekomercjalizacji szpitali zachowała ona publiczny charakter. Państwo znów wzięło odpowiedzialność za zdrowie Polaków.

LEPSZE FINANSOWANIE ZDROWIA – W 2017 r. Rząd zwiększył budżet na zdrowie o 6 mld zł. Podjął także historyczną decyzję o stopniowym zwiększeniu nakładów na ochronę zdrowia do 6% PKB w 2025 roku.

PAKIET SZUMOWSKIEGO – Realizowany obecnie pakiet zmian w służbie zdrowia to kilka kluczowych dla polskiej służby zdrowia założeń: uruchomienie **Narodowego Instytutu Onkologii** oraz **Narodowego Programu Zdrowego Serca**; intensywny **Dialog z Zawodami Medycznymi**; **nowe Standardy Opieki Okołoporodowej**; oraz dalsze **Zwiększanie nakładów na ochronę zdrowia** (w 2019 roku wydatki publiczne na ochronę zdrowia po raz pierwszy w historii przekroczył 100 miliardów złotych), **zmniejszenie biurokracji w ochronie zdrowia** (poprzez cyfryzację usług medycznych czy wprowadzenie sekretarek medycznych); dalsze **inwestycje w zdrowie, Narodowy Program Leczenia Bólu; medycyna szkolna, monitoring przewożu leków**.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

Słabsze niż przeciętnie w Polsce wskaźniki w zakresie opieki szpitalnej, kadry medycznej i nowoczesnego sprzętu diagnostycznego. Liczba pracujących lekarzy na 10 tys. ludności wynosi 20 (15. pozycja w kraju), pielęgniarek – 47 (10. pozycja w kraju), a ratowników medycznych 3 (10. pozycja ex aequo ze śląskim, wielkopolskimi i łódzkim). Na 10 tys. ludności przypadają zaledwie 44,1 łóżka szpitalne (12. pozycja w kraju). W województwie jest najmniej łóżek onkologicznych na 10 tys. mieszkańców (0,8) a liczba łóżek kardiologicznych w województwie wynosi 1,8 łóżka na 10 tys. mieszkańców (12. pozycja). Udzielanych jest również stosunkowo niewiele porad w podstawowej opiece zdrowotnej na mieszkańca (12. pozycja w Polsce - 4,2 porady na mieszkańca).

Dostęp do nowoczesnego sprzętu diagnostycznego jest niski – w województwie pracowało tylko 2% wszystkich akceleratorów liniowych w Polsce, 1,7% tomografów komputerowych i 1% rezonansów magnetycznych (podczas gdy w regionie mieszka 2,6% mieszkańców Polski).

Samorządy wszystkich szczebli w województwie na ochronę zdrowia wydają najmniej środków w Polsce (niecałe 57,8 zł per capita), co daje 16. wynik w kraju – ponad dwukrotnie mniej niż w woj. mazowieckim (120,1 zł per capita). Również biorąc pod uwagę wyłącznie wydatki samorządu województwa, opolskie przeznaczają jedne z najmniejszych środków na ochronę zdrowia wśród polskich regionów (15. pozycja) – ok. 5,6 zł per capita przy średniej w Polsce 19 zł per capita.

Na terenie woj. opolskiego realizowane są programy profilaktyczne, finansowane ze środków krajowych, europejskich oraz samorządowych. Krajowe programy profilaktyczne dotyczą m.in. chorób nowotworowych, badań prenatalnych i chorób układu krążenia. W ramach POWER na terenie woj. opolskiego testowane są trzy pilotażowe programy profilaktyczne – w zakresie nowotworów głowy i szyi, reumatologicznego

zapalenia stawów oraz chorób naczyń mózgowych.

W ramach POWER podnoszone są kompetencje pielęgniarek, położnych, ratowników medycznych oraz dyspozytorów medycznych.

Poziom ochrony zdrowia ludności województwa opolskiego, rozpatrywany zarówno pod względem personelu medycznego jak i infrastruktury, nie jest zadowalający. Wszystkie wskaźniki dotyczące standardów w tym zakresie kształtują się poniżej średniej krajowej.

Podstawowym elementem wsparcia rynku zdrowia w województwie opolskim wydaje się coraz lepsza jakość kierunku lekarskiego. Jego utworzenie jest jednym z ważnych sukcesów Prawa i Sprawiedliwości w województwie opolskim. Jednakże trzeba go wspierać. Należy dążyć do utworzenia czy odtworzenia np. ośrodka w Jarnołtówku. Jest to jednostka podległa Urzędowi Marszałkowskiemu.

Do ważnych wojewódzkich jednostek medycznych należą: Publiczny Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzkie Centrum Medyczne w Opolu, Centrum Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii w Opolu, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Opolskie Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu, Wojewódzki Specjalistyczny Zespół Neuropsychiatryczny im. św. Jadwigi w Opolu, Samodzielny Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. Ks. Biskupa Józefa Nathana w Branicach, Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych, Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Opolu z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Głuchołazach, pozostałe Zakłady Opiekuńczo-Lecznicze oraz Centrum Ratownictwa Medycznego w Opolu. Należy te jednostki otaczać szczególną troską i wsparciem.

Istnieje też szereg podmiotów funkcjonujących w formie spółek z udziałem Województwa. Należą do nich przede wszystkim: Centrum Terapii Nerwic w Mosznej sp. z o.o., Stobrawskie Centrum Medyczne sp. z o.o. z siedzibą w Kup, Szpital Wojewódzki w Opolu sp. z o.o. oraz Opolskie Cen-

trum Rehabilitacji w Korfantowie sp. z o.o.

Obecnie istnieje wiele problemów, np. dysproporcja w wysokości kontraktów dla poszczególnych szpitali powiatowych, którą należy zweryfikować.

Należy dofinansować utworzenie co najmniej 2 Zakładów Opiekuńczo-Leczniczych w Kędzierzynie-Koźlu i Strzelcach Opolskich oraz wydzielenie lub utworzenie łóżek opieki paliatywnej przy szpitalach powiatowych.

Konieczne jest utworzenie Opolskiego Centrum Zdrowia Dziecka – Centrum Medycyny Dziecięcej.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA OPIEKI ZDROWOTNEJ NA OPOLSZCZYŹNIE

W zakresie zdrowia proponujemy oprzeć się na trzech podstawowych filarach:

1. Zdrowa szkoła – możliwość powrotu lekarzy i dentystów do gabinetów szkolnych dzięki wykorzystaniu środków finansowych samorządów.
 2. Zdrowy pracownik – zdrowie pracownika jest w interesie pracodawcy, trzeba wspierać inicjatywy dofinansowania czynnego uprawiania sportu, tworzenia drużyn sportowych z pracowników, organizowania rozgrywek sportowych, nagradzania pracowników za uprawianie sportu.
 3. Zdrowy mieszkaniec – bliżej obywateli w zakresie profilaktycznych zagrożeń (realizacja programów prozdrowotnych, zapobiegających rakowi szyjki macicy, rakowi piersi, zmniejszających ryzyko chorób cywilizacyjnych, jak zawał i cukrzyca).
- Zdrowa szkoła – celem tego założenia programowego jest powrót lekarzy i dentystów do szkół, i objęcie opieką profilaktyczną dzieci i młodzieży w okresie rozwojowym. Pozwoli to wychować zdrową młodzież, a tym samym zmniejszyć w przyszłości koszty leczenia chorób, które nie-

jednokrotnie z czasem stają się nieuleczalne. Obecność lekarzy i dentyków umożliwi również prowadzenie edukacji prozdrowotnej w szkołach.

Do osiągnięcia tego celu podejmiemy następujące działania:

- Podjęcie przez Sejmik uchwały w sprawie dofinansowania funkcjonowania gabinetów lekarza i lekarza dentystry w szkołach.
- Zawarcie przez samorządy umowy trójstronnej z dyrekcją i lekarzami w sprawie sprawowania opieki zdrowotnej w danej placówce oświatowej.
- Monitoring programu oraz ocena zdrowotna jego uczestników.
- Zdrowy pracownik – wobec zwiększonych zadań, zmian formy zatrudnienia oraz różnorodnych obciążeń pracowników, a także lęku o utratę miejsca pracy w przypadku choroby, pracownicy bardzo często nie idą do lekarza. Uprawianie sportu, organizowanie drużyn sportowych, pozwoli pracodawcom na czynne włączenie się w poprawę kondycji zdrowotnej pracowników, a tym samym zwiększy wydajność ich pracy. Tworzenie grup sportowych skieruje rywalizację m.in. na uprawianie sportu oraz będzie integrowało załogę. Do osiągnięcia tego celu podejmiemy następujące działania:
 - Zainicjowanie programu wśród pracodawców oraz koordynowanie procesu tworzenia grup (drużyn) sportowych, prowadzenia rywalizacji pomiędzy pracodawcami w poszczególnych samorządach, nagradzanie pracodawców oraz pracowników za czynny udział w zajęciach sportowych oraz upowszechnianie medialne tego typu inicjatyw.
 - Nagradzanie wyróżniających się pracodawców za czynne wspieranie rekreacji i sportu wśród pracowników.
 - Współuczestnictwo w analizie stanu zdrowia osób zatrudnionych u pracodawcy wspierającego tworzenie grup i drużyn sportowo-rekreacyjnych.
- Zdrowy mieszkaniec – rzeczywistość prawna pozwala samorządom na realizację wielu programów prozdrowotnych oraz edukacji w tej dziedzi-

nie, wynikających z potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców danej społeczności lokalnej. Organizacyjne oraz finansowe włączenie się władz samorządowych w realizację programów finansowanych przez NFZ zwiększy efektywność danego programu. Inicjowanie programów profilaktycznych będzie skutkowało zmniejszeniem liczby zachorowań mieszkańców danej społeczności. A życie i zdrowie jest wartością bezcenną. Do osiągnięcia tego celu podejmiemy następujące działania:

- Analizę, przy udziale władz samorządowych, stanu zdrowia mieszkańców danej społeczności lokalnej oraz opracowanie przez specjalistów odpowiednich programów zdrowotnych.
- Podjęcie stosownej uchwały oraz przeznaczenie odpowiednich środków finansowych na realizację programów zdrowotnych, zarówno finansowanych przez NFZ jak i własnych regionalnych programów zdrowotnych wraz z edukacją zdrowotną w każdej gminie.
- Propagowanie na łamach lokalnych mediów realizowanych programów zdrowotnych oraz edukacji zdrowotnej wraz z organizowaniem konkursów na temat zdrowego trybu życia.

OCHRONA KULTURY, ROZWÓJ TURYSTYKI, WZROST AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ I PROMOCJA OPOLSZCZYZNY

Kwestie kultury, turystyki i promocji to obszar w którym samorządy mają szczególnie duże możliwości oddziaływania. Polska słynie z unikatowych walorów, które dają szczególne szanse w zakresie promocji regionów i kultywowania regionalnej kultury. W wymiarze wewnętrznym to także odpowiedzialne zadania rozwoju aktywności fizycznej mieszkańców tak, aby od najmłodszych lat wspierać troskę o zdrowie poprzez promocję sportu.

CO ZROBILIŚMY DLA KULTURY, SPORTU I TURYSTYKI

SIĘĆ MUZEÓW – W 2017 r. środki na kulturę wyniosły ponad 4 mld złotych. W ostatnich dwóch latach nastąpił wzrost nakładów na kulturę o ok. 20%. Rząd konsekwentnie buduje i uzupełnia sieć muzeów, podjął także decyzję o powołaniu Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków. Na Opolszczyźnie w ramach dofinansowania z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na budowę, modernizację, rozbudowę oraz wyposażenie obiektów kulturalnych do gmin i powiatów trafiło dodatkowo ponad 1,39 mln zł. Projekt Ochrona dziedzictwa kulturowego Pomnika Historii Góra Św. Anny ma kosztować 12 348 624,72 zł. Z tego dofinansowanie wyniesie 8 533 602,43 zł. Realizacja inwestycji ma zakończyć się w 2019 roku.

PROGRAM KLUB – Powstały realne narzędzia systemowego wsparcia sportu dzieci i młodzieży – ogólnopolskie programy, aktywizujące rocznie prawie 1,5 mln dzieci i młodzieży. O 37% wzrósł w 2017 roku odsetek dzieci

objętych sportowymi programami w porównaniu do roku 2015. W ramach programu wsparcie otrzymało 3 352 klubów sportowych. Po raz pierwszy w historii małe i średnie kluby sportowe otrzymują bezpośrednie wsparcie z rządu. Pieniądze trafiają tam gdzie przyszli sportowcy stawiają swoje pierwsze kroki oraz do klubów, w których kształtowane są zdrowe nawyki dzieci.

PROGRAM SKS – Ponad 42 mln zł rząd przeznaczył na realizację programu SKS w 2017 roku. To dodatkowe zajęcia wychowania fizycznego w szkołach w całej Polsce. Programem jest objętych 260 tys. uczniów w ok. 14 tys. grup ćwiczebnych. W ramach programów rządowych pieniądze trafiają do ponad 20 tys. trenerów, nauczycieli WF-u i animatorów sportu rocznie. Jednym z priorytetów Rządu jest zapewnienie Polakom dostępu do nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury sportowej, dlatego stale zwiększa on środki na ten cel. W 2017 roku 463 mln zł zostały przeznaczone na remonty, budowę i modernizację sal gimnastycznych, hal sportowych, boisk, basenów, kortów i urządzeń lekkoatletycznych. Powstają także inwestycje o szczególnym znaczeniu dla polskiego sportu.

OTWARTE STREFY AKTYWNOŚCI – Są ogólnodostępnymi plenerowymi miejscami do uprawiania sportu, rekreacji i odpoczynku. Rząd przeznaczy na ten cel w ciągu czterech lat 1,8 mld zł. Pozwoli to na budowę, przebudowę lub remont nawet 6 tys. obiektów w całej Polsce. W ramach dofinansowania inwestycji strategicznych przez Ministerstwa Sportu i Turystyki (MSiT) do regionalnych inwestycji infrastrukturalnych, obejmujących budowę, modernizację, rozbudowę oraz wyposażenie obiektów sportowych, do gmin i powiatów trafiło ponad 400,5 mln zł. W województwie opolskim MSiT dofinansowało regionalne inwestycje infrastrukturalne na kwotę 16,1 mln zł.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

W 2016 r. w Opolskiem wydatki JST na kulturę i dziedzictwo narodowe były dofinansowane w wysokości 167 zł na mieszkańca (blisko średniej krajowej – 173,5 zł).

Krajobraz województwa opolskiego jest przeważnie równinny. Tylko 1% powierzchni zajmują góry powyżej 500 m n.p.m. (Góry Opawskie objęte parkiem krajobrazowym). Grunty leśne i zadrzewione stanowią 27,7% powierzchni. Na terenie województwa nie występują naturalne jeziora, istnieją natomiast cztery sztuczne zbiorniki wodne: Jezioro Turawskie, Jezioro Otmuchowskie, Jezioro Nyskie i Kozielno.

Województwo opolskie dysponuje bardzo dobrymi warunkami dla rolnictwa - zajmuje trzecie miejsce w kraju w rankingu uwzględniającym rzeźbę terenu, jakość i przydatność rolniczą gleb, warunki wodne i warunki agroklimatyczne.

Na krajobraz kulturowy woj. opolskiego wpływa historia tych ziem związana ze zmianą granic Polski po drugiej wojnie światowej: we wschodniej części (rejon przemysłowy) dominuje ludność autochtoniczna - śląska i niemiecka, a zachodnią część (rejon generalnie rolniczy) zamieszkuje ludność napływowa – przede wszystkim Kresowiaci i ich potomkowie.

Do największych atrakcji turystycznym województwa należą: Góra Św. Anny, Zamek Piastów Śląskich w Brzegu zwany „śląskim Wawelem”, zespoły staromiejskie ze średniowiecznym systemem fortyfikacji w Paczkowie oraz w Byczynie, zwanej „opolskim Carcassonne”, Nysa (twierdza i bazylika), zamek w Mosznej, zabytki drewnianego budownictwa sakralnego w powiecie kluczborskim i oleskim, a w samym Opolu – Wieża Piastowska oraz skansen.

Pomimo potencjału w 2016 roku województwo opolskie zajmowało ostatnią pozycję w kraju pod względem liczby zwiedzających muzea i ich oddziały przypadającej na 10 tys. mieszkańców oraz liczby turystów korzystających z noclegów przypadającej na 1000 osób.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA SPORTU, TURYSTYKI I PROMOCJI OPOLSZCZYZNY

Konieczna jest skuteczna promocja marki regionu, która powinna być powiązana z markami lokalnymi, subregionalnymi i działającymi poza obszarem turystyki.

Mając na uwadze odwiedzających województwo opolskie, będziemy:

- Prowadzić aktywną promocję przyrodniczych i kulturowych walorów turystycznych województwa opolskiego, zwłaszcza agroturystykę, turystykę ekologiczną oraz zróżnicowane formy turystyki kwalifikowanej.
- Należy wykorzystać potencjał południowej części Opolszczyzny w zakresie rozwoju turystycznego, w tym : terenów przy jeziorach Nyskim i Otmuchowskim oraz Gór Opawskich.

Czyste środowisko jest warunkiem koniecznym dla istnienia zdrowego społeczeństwa. Każdy obywatel ma prawo oddychać czystym powietrzem i korzystać z czystych zasobów wodnych. Od tego, jaki jest stan środowiska zależy jakość życia nas wszystkich; z kolei od tego, co zostawimy po sobie, będzie zależeć komfort życia przyszłych pokoleń Polaków. Ponieważ zanieczyszczenia powietrza, np. smog, siłą rzeczy najbardziej odczuwalne są tam, gdzie występują, to zadanie przeciwdziałania negatywnym zmianom i poprawy czystości środowiska najlepiej zrealizują samorządy.

CO ZROBILIMY DLA ŚRODOWISKA

STOP SMOG – W 2017 roku rząd rozpoczął realizację programu, który skierowany jest do miast do 100 tysięcy mieszkańców, znajdujących się na europejskiej liście miast z najbardziej zanieczyszczonym powietrzem. W 2018 r. Rząd przeznaczył 180 mln zł na termomodernizację budynków. Ponadto do 2020 roku dofinansuje projekty poprawiające jakość powietrza, a tym samym jakość życia obywateli, kwotą 10 mld zł. Większe projekty i inwestycje, w tym rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych w miastach, będą finansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Lokalne projekty obniżania emisji, szczególnie niskiej, będą natomiast wspierane przez regionalne programy operacyjne i programy wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W województwie opolskim do programu zakwalifikowano Kędzierzyn-Koźle.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

Rządowe wsparcie finansowe, jakie zapewnia Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w pozyskiwaniu środków w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”, ma przede wszystkim na celu stymulowanie postępu cywilizacyjnego w zakresie ochrony środowiska, adaptacji do zmian klimatu, a także zwiększenia efektywności energetycznej gospodarki. W związku z tym, w dużej mierze dofinansowanie udzielane jest na projekty związane z termomodernizacją budynków, a także budową sieci ciepłowniczej.

Kolejną ważną płaszczyzną działalności jest ochrona środowiska i bioróżnorodności. Poprawa stanu środowiska naturalnego i ochrona przyrody przyczyniać się ma do podniesienia konkurencyjności województwa opolskiego i osiągnięcia synergii pomiędzy ochroną środowiska i wzrostem gospodarczym w regionie. Będą wspierane działania przyczyniające się do poprawy jakości środowiska naturalnego poprzez rozwój infrastruktury: komunalnej w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami, ochrony powietrza i odnawialnych źródeł energii. Ponadto wspierane będą działania dla zachowania różnorodności biologicznej oraz walorów przyrodniczych województwa opolskiego.

W ostatnich latach w kraju i regionie opolskim można zauważyć pozytywną tendencję do poprawy stanu środowiska, wynikającą ze stopniowego wprowadzania między innymi technologii bardziej przyjaznych środowisku. Jednakże nadal występuje brak odpowiedniej infrastruktury ochrony środowiska, co uniemożliwia zapewnienie mieszkańcom regionu odpowiedniej jakości życia, wpływa negatywnie na rozwój gospodarczy, uwzględniający poszanowanie zasobów i walorów środowiska. Rozbudowa oraz modernizacja infrastruktury ochrony środowiska ma za zadanie nie tylko podniesienie standardów zamieszkania, zbudowanie zintegrowanego systemu monitoringu środowiska i ograniczenie skutków nadzwyczajnych.

czajnych zagrożeń, ale również utrzymanie i ochronę obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

Do najważniejszych problemów obejmujących cały region, należy gospodarka wodna i infrastruktura jej towarzysząca. Jak wynika z diagnozy w zakresie środowiska wodnego województwo opolskie posiada ograniczone zasoby wód powierzchniowych dobrej jakości, które są w dodatku nierównomiernie rozmieszczone, a to wiąże się z niewystarczającą ich dyspozycyjnością dla potrzeb ludności i rolnictwa. Znaczny procent wód powierzchniowych charakteryzuje się dużym zanieczyszczeniem, co w przypadku potrzeby ich wykorzystania wymaga wysokoefektywnych metod uzdatniania wody. Aby tę sytuację poprawić, konieczna jest intensyfikacja ochrony w zlewniach rzek, szczególnie Nysy Kłodzkiej, Białej Głuchotaskiej, Osobłogi, Ścinawy Niemodlińskiej, Prosnicy i Widawy.

Ponieważ głównym źródłem zaopatrzenia w wodę ludności są wody podziemne, istotnym problemem jest ich ochrona, szczególnie ochrona pod względem ilości i jakości wody 5 głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) – w pierwszej kolejności GZWP nr 333; a także rozbudowa monitoringu tych wód.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA ŚRODOWISKA OPOLSZCZYNY

- Wykorzystamy program „Żwirko i Wigura”, który będzie realizowany przez Polski Fundusz Rozwoju do działań antysmogowych poprzez zastosowanie dronów. Dzięki temu będzie można skuteczniej egzekwować prawo zabraniające spalania trujących substancji w piecach centralnego ogrzewania, co m.in. da skuteczne narzędzie służbom, które do tej pory zajmowały się kontrolami w tym zakresie. Drony umożliwiają również sprawne odnajdywanie nielegalnych wysypisk śmieci, czy skuteczną kontrolę dróg i mostów oraz rzetelną ocenę natężenia ruchu drogowego.

- Ograniczymy emisję szkodliwych substancji do atmosfery – np. poprzez dofinansowanie wymiany piecyków węglowych itp.
- Zamierzamy wspierać następujące działania realizowane przez samorządy wszystkich szczebli:
 - Gospodarka wodno-ściekowa – wsparcie inwestycji prowadzących do zredukowania ilości zanieczyszczeń odprowadzanych ze ściekami do wód i ziemi oraz zapewnienie odpowiedniej jakości wody pitnej w aglomeracjach.
 - Gospodarka odpadami – wsparcie działań w zakresie zapobiegania i ograniczania wytwarzania odpadów komunalnych, wdrażania technologii odzysku, w tym recyklingu, wdrażania technologii unieszkodliwiania odpadów komunalnych, a także likwidacja zagrożeń wynikających ze składowania odpadów zgodnie z krajowym i wojewódzkim planem gospodarki odpadami.
 - Ochrona przyrody – prowadzenie czynnych działań na rzecz ochrony przyrody na obszarach chronionych w województwie opolskim, prowadzące do ograniczenia degradacji środowiska.
- W ramach obszaru infrastruktury realizowane będą działania na rzecz rozwiązania głównych problemów w obrębie infrastruktury drogowej o zasięgu regionalnym i lokalnym oraz infrastruktury transportu publicznego.
- Do najważniejszych zadań należy:
 - Poprawa jakości środowiska naturalnego poprzez unowocześnienie gospodarki wodno-ściekowej.
 - Zwiększenie stopnia segregacji oraz ponownego wykorzystania odpadów,
 - Poprawa jakości powietrza.
 - Zachowanie różnorodności biologicznej oraz walorów przyrodniczych Opolszczyzny.
- Będziemy kontrolować transport i miejsca składowania odpadów stałych celem uniknięcia powstawania nielegalnych składowisk, zwłaszcza składowisk odpadów niebezpiecznych.

INNOWACYJNOŚĆ I CYFRYZACJA OPOLSZCZYZNY

Nowoczesne społeczeństwo informacyjne charakteryzuje się możliwością i umiejętnością korzystania z szybkiego internetu i wykorzystywania go do celów usprawniających codzienne życie. Polska gospodarka wkraczająca w nowy etap rozwoju sięga coraz chętniej również po rozwiązania innowacyjne, wykorzystując efektywnie nasz potencjał. W tym zakresie władze samorządowe istotnie wpływają na kształt rozwoju nowoczesnych technologii telekomunikacyjnych kierując strumień finansowania do właściwych ośrodków.

CO ZROBILIMY DLA INNOWACYJNOŚCI I CYFRYZACJI

INTERNET SZEROKOPASMOWY – Do 2020 r. rząd zobowiązał się zapewnić wszystkim obywatelom dostęp do Internetu szerokopasmowego o prędkości co najmniej 30 mb/s. Umożliwi to wejście polskiego społeczeństwa w nową erę cyfrową. Oznacza to możliwość pracy zdalnej, powszechnego korzystania z e-usług, co uprości załatwianie spraw urzędowych, użytkowanie dokumentów, korzystanie z usług medycznych i ubezpieczeniowych oraz wymianę informacji drogą elektroniczną pomiędzy urzędami. Już dziś obywatele mogą korzystać z ponad 500 różnorodnych e-usług. Większość z nich została uruchomiona lub poprawiona w ciągu ostatnich dwóch lat. W prosty sposób można np. złożyć wniosek w programie Rodzina 500+, z czego w minionym roku skorzystało ok. 24% uprawnionych, czy zawnioskować o wydanie nowego dowodu osobistego lub też zgłosić jego utratę.

mDOKUMENTY – Od maja 2017 roku trwa pilotaż mDokumentów, dzięki

czemu docelowo każdy obywatel będzie mógł zrezygnować z noszenia przy sobie dowodu osobistego, prawa jazdy, dowodu rejestracyjnego, potwierdzenia polisy OC (tzw. pakiet kierowcy) czy wielu innych dokumentów potrzebnych nam na co dzień (np. Karta Dużej Rodziny czy legitymacja studencka). Wszystkie te dokumenty już niebawem będą dostępne przez telefon komórkowy. Funkcjonuje już aplikacja, która umożliwi korzystanie z mDokumentów w relacji obywatel-obywatel, m.in. przy wymianie danych między uczestnikami drogowej stłuczki, czy wynajmie mieszkania. Korzystanie z mDokumentów to nie tylko wygoda w codziennym funkcjonowaniu, ale też poczucie spokoju i bezpieczeństwa.

OGÓLNOPOLSKA SIĘĆ EDUKACYJNA – Dodatkowo do 2020 r. powstanie Ogólnopolska Sieć Edukacyjna łącząca wszystkie szkoły w Polsce, która zapewni dostęp do Internetu o prędkości 100 mb/s, usług i treści edukacyjnych oraz kształcenia w zakresie umiejętności cyfrowych. W 2018 r. 12,7 tys. szkół zostanie włączonych do tej sieci. Dziś jedynie co 6 szkoła ma dostęp do szybkiego Internetu.

W województwie opolskim w ciągu ostatnich 12 miesięcy z usług administracji publicznej za pomocą Internetu skorzystało ok. 27 % mieszkańców.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA INNOWACYJNOŚCI I CYFRYZACJI OPOLSZCZYZNY

- Wspólnie z Bankiem Gospodarstwa Krajowego planowana jest cyfryzacja sieci „ostatniej mili”, czyli zapewnienie zrównoważonego dostępu do danych i informacji na całym terytorium Polski, dostęp do serwisów państwowych/centralnych oraz możliwości rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT), a także cyfryzacja, rozwój zasobów udostępniających centralne usługi klasy e-państwo, np. e-zdrowie, polegające na zapewnieniu dostępu

ROZWÓJ MIESZKALNICTWA NA OPOLSZCZYŹNIE

do usług np. telemedycznych poprzez pomoc w wyposażeniu gabinetów pierwszego badania dla pacjentów.

- Aby wspierać zrównoważony rozwój pod kątem cyfryzacji regionu, będziemy:
 - Nadal wspierać rządowy program Ogólnopolska Sieć Edukacyjna wyrównujący szanse edukacyjne uczniów z małych ośrodków poprzez budowę nowoczesnej, szybkiej i bezpiecznej sieci dostępowej szerokopasmowego Internetu dla szkół oraz wprowadzającego nowoczesne metody kształcenia.
 - Rozwijać projekt „Ostatnia mila” polegający na inwestycjach w sieci dostępu do internetu. Nasze działania będą dotyczyć wsparcia projektów w zakresie rozbudowy i przebudowy sieci, a także infrastruktury telekomunikacyjnej, zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu o parametrach 30 Mb/s i więcej, a także w uzasadnionych przypadkach, gdzie nie zostanie wykreowana podaż infrastruktury szerokopasmowej zapewniającej przepustowość co najmniej 30 Mb/s, w zakresie podstawowego dostępu do Internetu szerokopasmowego.
 - Ułatwiać dostęp do usług np. telemedycznych poprzez pomoc w wyposażeniu gabinetów pierwszego badania pacjentów – finansowanie dłużne, środki unijne.
 - Rozwijać zasoby udostępniające centralne usługi klasy e-państwo.

Efektywne i racjonalne korzystanie z zasobów to podstawa gospodarki zrównoważonej. Kluczowym elementem zapewnienia rozwoju gospodarki jest dostęp do energii. Stabilny dostęp do tanich zasobów energetycznych to fundament dalszego postępu. Drugi istotnym aspektem polityki infrastrukturalnej jest mieszkalnictwo, w którym to obszarze polskie społeczeństwo wykazuje znaczne potrzeby. Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych i energetycznych polskiego społeczeństwa i gospodarki stanowi jeden z najważniejszych elementów rozwoju kraju.

CO ZROBILIMY DLA MIESZKALNICTWA

NARODOWY PROGRAM MIESZKANIOWY – Rząd wdraża Narodowy Program Mieszkaniowy, będący silnym impulsem prorozwojowym dla lokalnej gospodarki. Program daje możliwość uzyskania samodzielnego mieszkania osobom o niskich i przeciętnych dochodach. Planowane są również dopłaty do czynszu oraz budowa mieszkań komunalnych. Na ten cel rząd przekieruje do samorządów 6 mld zł, z perspektywą zwiększenia tej kwoty do 20 mld zł.

KRAJOWY ZASÓB NIERUCHOMOŚCI – Utworzony przez Rząd we wrześniu 2017 r., podpisał listy intencyjne z podmiotami zainteresowanymi udziałem w programie „Mieszkanie+”, w tym z PKP, Poczta Polska, a także samorządami. Dzięki temu KZN będzie miał dostęp do ogólnopolskiej bazy nieruchomości w całej Polsce, które nie są już użytkowane, a mogą być wykorzystane pod budowę mieszkań, bądź adaptację budynków na cele mieszkaniowe. Współpraca Rządu i samorządów jest kluczowa w celu realizowania spójnej polityki mieszkaniowej: im więcej samorządów przystąpi do Programu tym szybciej deficyt mieszkań ma szansę zostać zaspokojony.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

Pakiet „Mieszkanie+”, stanowi element rządowego programu mieszkaniowego pn. Narodowy Program Mieszkaniowy (NPM), obejmuje szereg instrumentów wzajemnie się uzupełniających, skierowanych do różnych grup beneficjentów. Podstawowe działania koncentrują się bezpośrednio na tworzeniu nowego zasobu mieszkaniowego poprzez:

1. Budowę powszechnie dostępnych mieszkań na wynajem o umiarkowanym czynszu.

Prace przygotowawcze w województwie opolskim są na zbyt wczesnym stopniu wdrażania projektów i z uwagi na tajemnicę negocjacji z kontrahentem, nie podajemy lokalizacji ani harmonogramów budowy mieszkań. Dane te zostaną przedstawione w momencie ustalenia wszystkich istotnych szczegółów projektów.

2. Wsparcie przedsięwzięć społecznego budownictwa czynszowego, preferencyjne finansowanie zwrotne budowy mieszkań o limitowanym czynszu adresowane do osób o umiarkowanych dochodach.

Z informacji uzyskanych z BGK wynika, że w latach 2016-2018 w ramach rządowego programu popierania budownictwa mieszkaniowego zakwalifikowano 136 wniosków obejmujących łącznie budowę 6 166 mieszkań na wynajem, o łącznej wartości 1,3 mld zł. **Z woj. opolskiego do finansowania zwrotnego zostały zakwalifikowane 3 wnioski, które dotyczą budowy 159 mieszkań na kwotę finansowania ok. 17 mln zł.**

Dla 2 wniosków została podpisana umowa kredytowa z BGK. Mieszkania powstaną w następujących lokalizacjach: Prudnik i Opole.

Z woj. Opolskiego do finansowego wsparcia zostało zakwalifikowanych **16 wniosków**, na łączną kwotę **9,4 mln zł** finansowego wsparcia. Wnioski dotyczą utworzenia **218 lokali mieszkalnych**. Mieszkania powstaną w następujących gminnych lokalizacjach: Lubsza, Biała, Olesno, Brzeg, Opole, Reńska Wieś, Zdieszowice.

3. Dopłaty do czynszów.

Prezydent RP Andrzej Duda podpisał w sierpniu ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania, oczekuje na podpis Prezydenta RP. Ustawa wejdzie w życie 1 stycznia 2019 r. W myśl jej przepisów w przyszłym roku na dopłaty może zostać przeznaczonych nawet 400 mln zł.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA MIESZKALNICTWA OPOLSKOZYSZNY

- W ramach poprawy sytuacji mieszkaniowej w województwie opolskim zamierzamy maksymalnie wspierać działania rządu w zakresie realizacji programu Mieszkanie Plus.

W województwie opolskim w ramach programu „Mieszkanie+” zaplanowano budowę mieszkań w następujących lokalizacjach: Nysa, Opole, Kędzierzyn-Koźle, Prudnik, Trzebina, Głubczyce, Kluczbork, Olesno, Strzelce Opolskie.

- Wsparzymy budowę infrastruktury gazowej o znaczeniu strategicznym dla kraju.

BEZPIECZEŃSTWO OBYWATELI NA OPOLSZCZYZNIE

Bezpieczeństwo polskich obywateli to kwestia fundamentalna dla właściwego rozwoju społecznego. Przywrócenia poczucia troski państwa o obywatela musi odbyć się poprzez ponowne przejęcie odpowiedzialności za najważniejsze zadania w zakresie bezpieczeństwa. Rozwój i modernizacja służb mundurowych, szczególnie policji i straży pożarnej powinny być obiektem szczególnego zainteresowania władz samorządowych.

CO ZROBILIŚMY DLA BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI

PRZYWRÓCENIE POSTERUNKÓW – Rząd koalicji PO-PSL w latach 2007-2015 zlikwidował ponad połowę posterunków policji w Polsce, co diametralnie obniżyło poziom bezpieczeństwa w wielu obszarach kraju. Przez ponad dwa lata rząd PiS zdecydowanie zmienił sytuację w zakresie bezpieczeństwa w lokalnych społecznościach. Stało się to możliwe m.in. dzięki przywróceniu ponad 70 posterunków policji w małych miejscowościach.

PROGRAM MODERNIZACJI SŁUŻB MUNDUROWYCH – W 2017 r. policja zakupiła 956 radiowozów, Państwowa Straż Pożarna – 139 samochodów, a Straż Graniczna – 130. Zainwestowano także w rozwój Ochotniczych Straży Pożarnych – w 2017 r. Dotacja dla OSP została podniesiona o 15 mln zł.

INNOWACYJNE FORMY KONTAKTU – Między innymi możliwość zgłoszenia zagrożenia w swojej okolicy przez Internet za pośrednictwem Krajowej Mapy Bezpieczeństwa czy korzystania z mobilnej aplikacji „Moja Komenda”, która pozwala na szybki kontakt z dzielnicowym. Z aplikacji tej skorzystało już ponad 80 tys. osób. Działania te idą w parze z nauką bezpiecznych zachowań, prowadzoną głównie wśród dzieci i młodzieży. Jednym ze sposobów promowania odpowiedzialnych postaw jest przyznawanie

nagród „Młody Bohater” za podjęcie prób ratowania życia. Dodatkowo realizowana jest odpowiedzialna polityka migracyjna. Polscy funkcjonariusze Straży Granicznej wspierali uszczelnianie granic w 18 państwach, podnosząc w ten sposób bezpieczeństwo w Europie.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI OPOLSZCZYZNY

- W budowaniu systemu bezpieczeństwa kluczową rolę odgrywają organizacje pozarządowe, jak: OSP, WOPR, które wspierają zawodowe służby lub je uzupełniają w specyficznych środowiskach (np. zbiorniki wodne).
- W dziedzinie bezpieczeństwa będziemy:
 - Wspierać służby ratownicze poprzez programy wyposażania w sprzęt, organizację ćwiczeń i szkoleń.
 - Wdrażać programy edukacyjne dla dzieci i dorosłych na temat pierwszej pomocy przedmedycznej i zasad bezpieczeństwa na drodze oraz podczas wypoczynku.
 - Dążyć do zintensyfikowania inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa ruchu pieszych i pojazdów.
 - Wspierać i promować programy poprawy gospodarowania rolniczymi zasobami wodnymi, w tym małą retencją oraz systemem regulacji zasobów wodnych (melioracja).
 - Realizować wspólnie z Wojewodą Opolskim i Komendą Wojewódzką Policji program „Cyberbezpieczny uczeń”.
 - Realizować wojewódzki program edukacyjny w zakresie postępowania szkół podstawowych woj. Opolskiego w sytuacjach zagrożeń i zdarzeń kryzysowych.
 - Zbudujemy radar meteorologiczny na Górze Św. Anny.
 - Zbudujemy zabezpieczenia przeciwpowodziowe – polder Żelazna.

SPRAWNA ADMINISTRACJA I LEPSZE ZARZĄDZANIE NA OPOLSZCZYŹNIE

Władza samorządowa to także sprawna administracja i lepsze zarządzanie. Poziom samorządowy wymaga nie tylko wizji i szerokiej perspektywy rozwoju, ale także bezpośrednich dobrych działań. Dobry gospodarz zna swoich obywateli i ich potrzeby. W trosce o nasze małe ojczyzny konieczna jest stała poprawa jakości zarządzania i efektywności wydatkowania środków publicznych. Władza samorządowa musi być najbliższej mieszkańców w regionach, każdego dnia dając bezpośredni przykład dobrego rządzenia.

CO ZROBILIŚMY, BY USPRAWNIĆ ADMINISTRACJĘ

LEPSZE WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW UNIJNYCH – Dzięki dynamicznym działaniom rządu w ciągu 2 lat udało się zdecydowanie przyspieszyć realizację programów finansowanych ze środków unijnych. Po wyborach parlamentarnych Ministerstwo Rozwoju przeprowadziło analizę stanu wdrażania funduszy unijnych na lata 2014-2020. Przeprowadzony audyt wykazał, że w porównaniu do innych państw opóźnienia sięgały nawet roku. Niektóre wskaźniki wykorzystania funduszy były bliskie zeru. W czerwcu 2016 r. Rada Ministrów przyjęła „Plan działań na rzecz zwiększenia efektywności i przyspieszenia realizacji programów w ramach umowy partnerstwa”, który przyniósł zdecydowaną poprawę.

Łącznie w ramach obecnej perspektywy budżetowej podpisano już ponad 25 tys. umów na dofinansowanie projektów z pieniędzy UE o wartości ponad 225,5 mld zł. Dodatkowo udało się zagospodarować 9 mld euro

pochozących z poprzedniej perspektywy budżetowej na lata 2009-2013.

Polska z powodzeniem zakończyła także negocjacje w sprawie funduszy norweskich. Dzięki temu nasz kraj otrzyma 810 mln euro, które zostaną przeznaczone m.in. na ochronę środowiska i rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

Niestety, znacznie wolniej niż programy krajowe realizowane były programy regionalne, za które odpowiadają samorządy wojewódzkie. Szacuje się że zagrożona jest kwota ok. 887 mln euro z programów regionalnych.

PAKIET DLA ŚREDNICH MIAST – Na 255 polskich miast posiadających status średnich, aż 122 ośrodki są, według analiz przeprowadzonych przez PAN, zagrożone utratą funkcji społeczno-gospodarczych. Ponad 2,5 mld zł przeznaczone na wsparcie w ramach programu zostaną przekazane na cele związane z inwestycjami publicznymi: wspieranie efektywności energetycznej, czy też tworzenie warunków dla inwestycji prywatnych. Pakiet dla Miast Średnich jest krokiem milowym na rzecz wyrównywania szans rozwojowych wszystkich obszarów kraju. W województwie opolskim „Pakiem dla Miast Średnich” objęto prawie wszystkie miasta, w tym kluczowe: Krapkowice, Strzelce Opolskie, Namysłów, Prudnik, Nysa, Brzeg, Kędzierzyn Koźle, Kluczbork.

W ramach inicjatywy Polskiego Funduszu Rozwoju (PFR) do spotkań przedinwestycyjnych z **województwa opolskiego projekty zgłosiło 5 miast** średnich: Brzeg, Nysa, Krapkowice, Kluczbork i Prudnik.

Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju (MiR) aktywnie wspomaga samorządy w działaniach rewitalizacyjnych. Inicjatywy podejmowane przez Ministerstwo to m.in. **konkursy dotacji dla gmin na przygotowanie programów rewitalizacji** realizowane we współpracy z urzędami marszałkowskimi, konkurs dotacji **Modelowa Rewitalizacja Miast**, projekty pilotażowe w zakresie rewitalizacji – stanowiące część wdrożeniową projektu strategicznego SOR pt. „Pakiet działań na rzecz wsparcia samorządów w pro-

gramowaniu i realizacji rewitalizacji", wsparcie projektów partnerstwa publiczno-prywatnego, preferencje dla miast średnich, otwarcie przez PFR Funduszu Inwestycji Samorządowych.

W wykazie programów rewitalizacji prowadzonym przez marszałka województwa **opolskiego** ujętych jest 31 programów, z czego w konkursie zorganizowanym przez urząd marszałkowski dotację otrzymało 25 gmin. Łączna kwota wypłaconych dotacji wyniosła **860,9 tys. złotych**.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

Przywiązujemy duże znaczenie do odpowiedniego wykorzystania funduszy europejskich oraz do solidaryzmu społecznego i terytorialnego. Rolą samorządu województwa jest maksymalne wykorzystanie dostępnych funduszy oraz rozliczenie zakontraktowanych środków. Równocześnie wysiłek nadal jest ukierunkowany na wynegocjowanie maksymalnej, dostępnej puli z „nowego rozdania” na te obszary, które dla rozwoju województwa są strategiczne.

Podstawowym założeniem jest zrównoważony i solidarny rozwój wszystkich części terytorium województwa (zapobiegający marginalizacji terenów mniej zamożnych czy mniej uprzemysłowionych).

MliR z budżetu państwa zasili inwestycje współfinansowane ze środków unijnych programu regionalnego kwotą **142,4 mln zł** (dotychczas region wykorzystał 85,8 mln zł, tj. 60% środków zabezpieczonych przez stronę rządową).

Kontrakt Terytorialny to zobowiązanie strony rządowej i samorządowej do realizacji przedsięwzięć, służących wzmocnieniu potencjału regionu oraz całego kraju. W porozumieniu tym, podpisanym przez marszałka województwa i ministra ds. rozwoju regionalnego uzgodniono listę rozwojowych inwestycji w każdym województwie. Są to inwestycje m.in.

w rozwój transportu, energetyki, ochrony zdrowia, kultury, środowiska oraz działania rewitalizacyjne.

Do końca lipca br. w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) zawarte zostały **umowy kredytowe dla 9 projektów, które realizowane są m.in. w województwie opolskim**. Całkowita wartość tych projektów wynosi ok. 15,2 mld zł, w tym zaangażowanie **EFIS – to ok. 4,8 mld zł**.

Europejski Fundusz na Rzecz Inwestycji Strategicznych jest jednym z filarów Planu Inwestycyjnego dla Europy (tzw. Planu Junckera). Fundusz wspiera ze **środków zwrotnych** udzielanych na preferencyjnych zasadach takie projekty, które w normalnych warunkach nie zostałyby zrealizowane z uwagi na nadmierne ryzyko. Wśród wymogów, które należy spełnić, aby móc skorzystać z EFIS jest m.in. rentowność ekonomiczna i wykonalność techniczna projektu, a także jego zgodność z politykami UE określonymi dla poszczególnych branż. Finansowanie można uzyskać na inwestycje z różnorodnych obszarów, w tym m.in. badania i innowacje, energetykę, transport, rozwój przedsiębiorczości, ochronę środowiska oraz infrastrukturę społeczną i zdrowie.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA POPRAWIENIA JAKOŚCI ADMINISTRACJI NA OPOLSZCZYŹNIE

- Sprawność administracji będzie na bieżąco monitorowana.
- Na bieżąco będziemy sprawdzać poziom satysfakcji osób korzystających z usług administracji publicznej.
- Zapewnimy transparentność posiedzeń wszelkich organów władz wybieranych przez Obywateli; posiedzenia rad gmin i powiatów oraz sejmiku, a także zarządów powiatowych i wojewódzkiego będą na

bieżąco transmitowane i dokumentowane w sposób powszechnie i łatwo dostępny.

- Rozszerzymy dostępność sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej dla jak największej liczby mieszkańców regionu. Wykorzystamy w tym celu wszelkie możliwe źródła finansowania, począwszy od środków z UE.
- Zapewnimy przyspieszenie wydatkowania unijnych środków w ramach programów regionalnych.
- Wdrażanie funduszy zewnętrznych opierać będziemy na dwóch filarach:
 - Infrastrukturalnym – wciąż są na tym polu ogromne potrzeby (drogi, kolej).
 - Związany z tzw. tkanką społeczną i sferą usług publicznych – wsparcie przedsiębiorczości (zwłaszcza z sektora MSP, który generuje miejsca pracy), rodziny (przedszkola, żłobki), rynku pracy, a także służący zatamowaniu migracji i niekorzystnych procesów demograficznych i drenażu potencjału intelektualnego (wsparcie uczelni i szkolnictwa).
 - a) Koniecznym jest wzmacnianie potencjału małych i średnich miast, tym bardziej, że wiele z nich znajdujących się na terenie województwa opolskiego ujętych zostało w ekspertyzie Polskiej Akademii Nauk dotyczącej 122 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.
 - b) Będziemy aktywnie wspierać powstanie Partnerskiej Inicjatywy Miast. W tym kontekście konieczne jest urzeczywistnienie idei partnerstw – także w formule współpracy małych i średnich miast, które kompleksowo, a nie punktowo, będą realizowały projekty odpowiadające na problemy określonego terenu.
 - c) Wspierać będziemy redefinicję subregionów – tak, aby dać możliwość samorządom budowania połączeń terytorialnych na realnej bazie wspólnie zidentyfikowanej koncepcji rozwojowej,

a nie ich grupowania odgórną decyzją.

- d) Zgodnie z nowelizacją Ustawy Wdrożeniowej zwiększać będziemy przejrzystość procedur poprzez powołanie instytucji Rzecznika Funduszy Europejskich
- Zwiększymy kontrolę wydawania środków poprzez udział wojewodów w roli obserwatorów – będą mogli uczestniczyć w Komitetach Monitorujących RPO oraz w pracach Komisji Oceniających Projekty.

